

Ročník 1998

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 19

Rozeslána dne 18. března 1998

Cena Kč 24,30

O B S A H:

45. Zákon České národní rady o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)

Opatření ústředních orgánů

Oznámení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

45

PŘEDSEDA POSLANECKÉ SNĚMOVNY

vyhlašuje

úplné znění zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, se změnami a doplňky provedenými zákonem České národní rady č. 590/1992 Sb., zákonem České národní rady č. 37/1993 Sb., zákonem č. 160/1993 Sb., zákonem č. 307/1993 Sb., zákonem č. 241/1994 Sb., zákonem č. 118/1995 Sb., zákonem č. 160/1995 Sb., zákonem č. 134/1997 Sb. a zákonem č. 306/1997 Sb.

ZÁKON

České národní rady

o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 3

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Předmět úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a k výběru příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a organizací při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, státní sociální podpory a sociální péče.

§ 2

Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje:

- a) nemocenské pojištění zaměstnanců a osob postavených jim v tomto pojištění naroven¹⁾ a nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných (dále jen „nemocenské pojištění“),
- b) důchodové pojištění²⁾ a zvýšení důchodu pro bezmocnost náležející podle zákona o sociálním zabezpečení.⁴⁾

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení provádí orgány státní správy (dále jen „orgány sociálního zabezpečení“) a organizace.

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obce.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) okresní správy sociálního zabezpečení,
- d) Ministerstvo vnitra,
- e) Ministerstvo spravedlnosti,
- f) Ministerstvo obrany.

ČÁST DRUHÁ

ÚKOLY ORGÁNŮ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A OBCÍ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

§ 4

Ministerstvo práce a sociálních věcí

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“)

¹⁾ Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 16/1959 Sb., zákona č. 58/1964 Sb., zákoníku práce č. 65/1965 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákona č. 88/1968 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

²⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

⁴⁾ § 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění, pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, s výjimkou rozhodnutí podle § 6 odst. 4 písm. a) bod 6 a § 8a odst. 4, a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno o odkladu, přerušení nebo zproštění výkonu civilní služby ze zdravotních důvodů podle zvláštních předpisů;⁴⁶⁾ za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Pro vydávání posudků podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení obecných předpisů o správním řízení.¹¹⁾

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

(1) Česká správa sociálního zabezpečení

- a) rozhoduje
 1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
 2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
 3. o povinnosti organizace nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
 4. o odvoláních ve věcech, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,

5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
- b) vybírá pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle zvláštního zákona,³⁰⁾
- c) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,
- d) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,
- e) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- f) dává souhlas ke změně pobytu práce neschopného občana při jeho odjezdu do ciziny,
- g) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona.

(2) Česká správa sociálního zabezpečení je právnickou osobou.

Okresní správy sociálního zabezpečení

§ 6

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresních úřadů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy⁸⁾ stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení

- a) rozhodují
 1. ve sporných případech o vzniku a zániku nemocenského pojištění a důchodového pojištění,
 2. ve sporných případech o přiznání nebo nepřiznání dávky nemocenského pojištění, o jejím odnětí nebo snížení, o zastavení její výplaty a o jejím přiznání v menším než požadovaném rozsahu,
 3. a 4. zrušeny
 5. o vrácení přeplatku na dávce nemocenského pojištění,

⁴⁶⁾ § 4 odst. 1 zákona č. 18/1992 Sb., o civilní službě.

§ 4 nařízení vlády ČR č. 372/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnosti výkonu civilní služby, ve znění nařízení vlády č. 85/1993 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

³⁰⁾ § 9 a 10 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

⁸⁾ Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 109/1984 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.

6. o dobrovolných dávkách nemocenského pojištění,
 7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přírůžce k pojistnému na sociální zabezpečení,
 8. o tom, komu se mají vyplácet dávky nemocenského pojištění, jestliže výplatou do rukou dosavadního příjemce se nedosahuje účelu, pro který jsou určeny,
 9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno, a navrhují odstranění tvrdostí v ostatních případech,
 10. o pokutách za nesplnění povinností organizací a osob samostatně výdělečně činných (§ 120c) v sociálním zabezpečení,
 11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do čtyř let, péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o blízkou převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo blízkou částečně bezmocnou osobu starší 80 let,⁵²⁾
 12. až 16. zrušeny
 17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
 18. o plné invaliditě nebo částečné invaliditě při přechodu z pracovní neschopnosti do plné invalidity (částečné invalidity) v případech stanovených tímto zákonem,
 19. o změně pracovní schopnosti a změně pracovní schopnosti s těžším zdravotním postižením, popřípadě o tom, že občan se nepovažuje za občana se změněnou pracovní schopností, jestliže se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a byl na tuto možnost upozorněn,
 20. o ukončení dočasné pracovní neschopnosti v případech stanovených tímto zákonem,
- b) poskytují dávky nemocenského pojištění bývalým zaměstnancům organizací, které zanikly, pokud k jejich poskytování nebyl určen nikdo jiný, a zařizují jejich výplatu,
 - c) poskytují peněžitou pomoc uchazečům o zaměstnání a zařizují její výplatu,
 - d) až f) zrušena
 - g) provádějí nemocenské pojištění
 1. osob samostatně výdělečně činných,
 2. zaměstnanců malých organizací; na základě žádosti malé organizace nebo zaměstnance malé organizace sdělují výši vypláceného nemocenského zaměstnancům malé organizace za kalendářní měsíc pro účely splnění ohlašovací povinnosti podle § 41 odst. 1 věty druhé a § 50 odst. 1; tyto údaje se sdělují pouze o těch zaměstnancích, popřípadě těm zaměstnancům, jichž se tyto údaje na základě těchto ustanovení týkají,
 3. občanů se změněnou pracovní schopností připravujících se pro pracovní uplatnění,
 4. studentů a žáků, kteří studují na vysokých nebo středních školách v zahraničí, pokud k jeho provádění není příslušný jiný orgán,
 5. dalších osob, jejichž nemocenské pojištění nelze provádět v žádné organizaci,

a poskytují těmto občanům dávky nemocenského pojištění po skončení jejich nemocenského pojištění v případech, kdy jsou ještě oprávněni uplatnit nárok na ně, a jejich rodinným příslušníkům, a zařizují jejich výplatu,
 - h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,
 - ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,
 - i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,
 - j) opatřují a předkládají podklady pro rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o dávkách důchodového pojištění,
 - k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,
 - l) poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,
 - m) řídí provádění nemocenského pojištění v organizacích, v nichž se vyplácejí dávky nemocenského pojištění; zjistí-li, že organizace poskytla dávku v rozporu s platnými právními předpisy, dají příkaz, aby další poskytování dávky bylo zastaveno,
 - n) dávají předchozí písemný souhlas
 1. k uznání pracovní neschopnosti za období delší než tři dny přede dnem jejího zjištění ošetřujícím lékařem,
 2. k uznání pracovní neschopnosti za období delší než tři dny přede dnem, v němž ošetřující lékař

⁵²⁾ § 5 odst. 1 písm. r) a s), odst. 3 věta druhá a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.

⁵³⁾ § 6 zákona č. 155/1995 Sb.

- zjistil vážné důvody, pro které se občan nedostavil k lékařskému ošetření v den určený ošetřujícím lékařem,
3. k uznání pracovní neschopnosti stejným ošetřujícím lékařem, který uznal a potvrzoval trvání předchozí pracovní neschopnosti ukončené rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení u téhož občana pro stejnou nebo obdobnou nemoc, s výjimkou akutního vzplanutí těžké nemoci, a to v období sedmi dnů po ukončení předchozí pracovní neschopnosti rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení,
 4. k povolení změny pobytu na dobu delší než tři dny ošetřujícím lékařem práce neschopnému občanu, nejde-li o případ uvedený v § 5 písm. f),
- o) kontrolují
1. plnění povinností občanů a organizací (malých organizací) v sociálním zabezpečení a plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
 2. provádění nemocenského pojištění a hospodaření s jeho prostředky v organizacích, v nichž se vyplácejí dávky nemocenského pojištění,
- p) předkládají České správě sociálního zabezpečení podklady potřebné k určení, popřípadě opravě rodných čísel občanů narozených do 31. prosince 1968,
- q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8) a se zřetelem k účelnému vynakládání prostředků na sociální zabezpečení též kontrolují lékařské podklady pro rozhodování o nároku a výši dávek nemocenského pojištění (§ 8a) a dodržování léčebného režimu práce neschopnými občany (§ 8b),
- r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona,³²⁾
- s) provádějí předstihové řízení pro účely důchodového pojištění pro občany v případech, kdy tuto povinnost nemůže plnit organizace, pokud je o to občan požádá,
- t) vedou evidenci práce neschopných občanů,
- u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním nemocenského pojištění a důchodového pojištění zaměstnanců organizací, které neplní povinnosti při provádění nemocenského pojištění a důchodového pojištění,
- v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důcho-

dové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory.

§ 7

Místní příslušnost

Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) sídlem zaniklé organizace v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. b) a sídlem organizace pro účely důchodového pojištění v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. u),
- b) místem trvalého pobytu občana v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. c), písm. g) č. 1, 3, 4 a 5, písm. ch), i), k), písm. o) č. 1, písm. p), r), s) a v),
- c) sídlem malé organizace v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. g) č. 2, písm. o) č. 1 a písm. r) a pro účely důchodového pojištění, jde-li o fyzickou osobu a místní příslušnost nelze určit podle písmene d), též v případě uvedeném v § 6 odst. 4 písm. u); je-li malou organizací fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby,
- d) místem útvaru organizace, ve kterém je vedena evidence mezd, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. m), o) a u),
- e) místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, který vede občana v evidenci práce neschopných, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. t), nebo lékaře, který uznává občana práce neschopným, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. n); ustanovení § 8 odst. 3 platí obdobně,
- f) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. g) č. 1, písm. ch), písm. o) č. 1, písm. r) a v), nemá-li osoba samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách; za tím účelem svými lékaři posuzují

³²⁾ § 13 a 16 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.

- a) plnou invaliditu nebo částečnou invaliditu,
- b) bezmocnost,
- c) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte,
- d) zda jde o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči,
- e) zda si občan může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,
- f) zda občan v krátké době po uplynutí podpůrné doby pravděpodobně nabude opět pracovní schopnost, a to i k jinému zaměstnání,
- g) zda jde o občana se změněnou pracovní schopností, popřípadě o občana se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením,
- h) zda jde o občana těžce zdravotně postiženého a druh a stupeň tohoto postižení pro účely přiznání mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, úhradu bezbariérového bytu nebo garáže, koupi, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla a příspěvku na individuální dopravu,
- i) zda jde pro účely dávek státní sociální podpory o občana dlouhodobě těžce zdravotně postiženého, dlouhodobě zdravotně postiženého nebo o dítě dlouhodobě nemocné.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení kontrolní lékařskou prohlídku uskuteční

- a) v době určené při předchozím jednání lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, nebo
- b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky, nebo
- c) z podnětu jiného orgánu sociálního zabezpečení nebo z podnětu okresního úřadu nebo hlavního města Prahy anebo z podnětu úřadu práce; okresní správa sociálního zabezpečení je povinna informovat orgán, který dal podnět k provedení kontrolní lékařské prohlídky, o jejím výsledku.

(3) Stanou-li se lékaři příslušné okresní správy sociálního zabezpečení nezpůsobilí jednat z důvodu podjatosti, pověří Česká správa sociálního zabezpečení posouzením zdravotního stavu a pracovní schopnosti občana jinou okresní správu sociálního zabezpečení.

(4) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v případech uvedených v odstavci 1 se řídí místem trvalého pobytu posuzovaného občana, pokud se dále nestanoví jinak.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) sídlem speciální školy, jestliže posuzuje změněnou pracovní schopnost žáka této školy,
- b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“), jde-li o posouzení zdravotního stavu občana v době výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě vazby.

(6) Pro místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení při rozhodování v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) č. 19 platí odstavce 4 a 5 obdobně.

(7) Na žádost občana, jehož zdravotní stav a pracovní schopnost má být posouzena, nebo s jeho souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavců 4 a 5 požádat o posouzení jeho zdravotního stavu a pracovní schopnosti okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu má občan přechodný pobyt nebo pracoviště, pokud s tím tato okresní správa sociálního zabezpečení souhlasí. V případě, že zdravotní stav občana vzhledem k charakteru nemoci vyžaduje posouzení specializovaným zdravotnickým zařízením, může Česká správa sociálního zabezpečení na žádost občana nebo s jeho souhlasem pověřit posouzením jeho zdravotního stavu a pracovní schopnosti okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu se nachází toto zdravotnické zařízení, a to odchylně od příslušnosti podle odstavců 4 a 5 nebo podle § 94; to platí obdobně, jde-li o občanského zaměstnance zpravodajských služeb, s tím, že žádost může podat též tato služba.

(8) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče. Při posuzování plné invalidity nebo částečné invalidity osob podle věty první se hodnotí zdravotní stav z hlediska jejich schopnosti k výkonu občanského povolání.

(9) Pro vydávání posudků podle odstavce 1 se přiměřeně použijí ustanovení obecných předpisů o správním řízení.¹¹⁾

(10) Při posuzování plné invalidity a částečné invalidity podle odstavce 1 musí lékaři okresních správ sociálního zabezpečení vycházet z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu občanů.

§ 8a

Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení svými lékaři provádějí kontrolu posuzování dočasné pracovní neschopnosti.

(2) Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti se provádí na pracovišti ošetřujícího lékaře nebo na jiném místě určeném lékařem okresní správy sociálního zabezpečení, a to zpravidla za osobní účasti posuzovaného občana. Lékař okresní správy sociálního zabezpečení může určit, ve kterých případech není přítomnost posuzovaného občana potřebná. Předvolat posuzovaného občana ke kontrole posuzování jeho dočasné pracovní neschopnosti je povinen jeho ošetřující

lékař; předvolání musí být provedeno písemně nebo jiným prokazatelným způsobem.

(3) Ošetřující lékař odešle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení doklady o vystavení dočasné pracovní neschopnosti a o jejím ukončení, a to nejpozději v pracovní den následující po dni, kdy byly vystaveny. Ošetřující lékař je povinen vyžádat si předchozí písemný souhlas příslušné okresní správy sociálního zabezpečení v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. n).

(4) Zjistí-li lékař okresní správy sociálního zabezpečení, že zdravotní stav posuzovaného občana nevyžaduje uznání nebo další trvání dočasné pracovní neschopnosti, vydá okresní správa sociálního zabezpečení rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, pokud tak neučiní ošetřující lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v případech uvedených v odstavcích 1 až 4 se řídí místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, který vede občana v evidenci práce neschopných. Ustanovení § 8 odst. 3 platí obdobně.

§ 8b

Kontrola dodržování léčebného režimu práce neschopnými občany

(1) Kontrola dodržování léčebného režimu práce neschopným občanem může být okresní správou sociálního zabezpečení provedena i z podnětu jeho ošetřujícího lékaře, organizace (malé organizace), která mu vyplácí nemocenské, nebo úřadu práce, který vede práce neschopného občana v evidenci uchazečů o zaměstnání.

(2) Výsledek kontroly dodržování léčebného režimu práce neschopným občanem oznamuje okresní správa sociálního zabezpečení práce neschopnému občanu, jestliže bylo zjištěno porušení léčebného režimu, a jeho ošetřujícímu lékaři, organizaci uvedené v odstavci 1 a úřadu práce uvedenému v odstavci 1, byla-li kontrola dodržování léčebného režimu provedena z jejich podnětu nebo bylo-li zjištěno porušení léčebného režimu.

(3) Zaměstnanci okresní správy sociálního zabezpečení provádějící kontrolu dodržování léčebného režimu práce neschopnými občany jsou povinni se prokázat oprávněním ke kontrole, práce neschopný občan je povinen předložit těmto zaměstnancům doklad o pracovní neschopnosti.

(4) Ošetřující lékař je povinen zaměstnancům okresní správy sociálního zabezpečení provádějícím kontrolu dodržování léčebného režimu práce neschopnými občany na požádání sdělit skutečnosti potřebné k provedení kontroly.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v případech uvedených v odstavcích 1

až 4 se řídí místem trvalého pobytu práce neschopného občana nebo místem, kde se práce neschopný občan zdržuje se souhlasem ošetřujícího lékaře.

§ 9

Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti

(1) V oboru své působnosti řídí, kontroluje a svými orgány provádí důchodové pojištění

- a) vojáků z povolání a vojáků, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání (dále jen „vojáci z povolání“), Ministerstvo obrany,
- b) příslušníků Policie České republiky a příslušníků ostatních ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb (dále jen „příslušníci Policie České republiky“) Ministerstvo vnitra,
- c) příslušníků Vězeňské služby České republiky Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků Policie České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen „příslušník ozbrojených sil“) a provádějí jejich výplatu, jestliže

- a) občan byl příslušníkem ozbrojených sil po dobu aspoň 20 let,
- b) jde o
 1. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby splnil podmínky nároku na starobní důchod,
 2. příslušníka ozbrojených sil, kterému ke dni 31. prosince 1992 trval služební poměr a k tomuto dni konal službu alespoň po dobu 15 let,
 3. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení splnil podmínky nároku na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod anebo se stal plně invalidním nebo částečně invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním,
 4. vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po příslušníkovi ozbrojených sil, který zemřel v době služby nebo splnil podmínku uvedenou v písmenu a), nebo po občanech uvedených v bodech 1 až 3.

(3) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v oboru své působnosti odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) O tom, zda úraz nebo onemocnění vznikly při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, rozhodují pro účely řízení o plném invalidním a částečném invalidním důchodu a o důchodech pozůstalých po

příslušníkovi ozbrojených sil lékařské komise zřízené v oborech působnosti ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(5) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v dohodě s ministrem práce a sociálních věcí zřídit v oborech své působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu oprávněných v případech, kdy toto posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Podává-li tato komise posudek v odvolacím řízení, je složena z jiných členů, než byla složena při původním jednání.

§ 10

Obce

(1) Obec rozhoduje v přenesené působnosti o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění (§ 118 odst. 3).

(2) Obec dohlíží, jak jí ustanovený zvláštní příjemce plní stanovené povinnosti (§ 118 odst. 4); neplní-li zvláštní příjemce své povinnosti, rozhodne obec o ustanovení jiného příjemce.

Společná ustanovení o orgánech sociálního zabezpečení

§ 11

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vyžadovat od státních orgánů, zdravotnických zařízení,³³⁾ jakož i organizací pomoc a bezplatná sdělení potřebná pro provádění sociálního zabezpečení; státní orgány, zdravotnická zařízení³³⁾ a organizace jsou povinny v mezích své působnosti těmto žádostem vyhovět, a to do 30 dnů od vyžádání.

(2) Příslušné úřady pověřené vedením matrik jsou povinny písemně sdělovat České správě sociálního zabezpečení v Praze údaje o úmrtí občanů starších 15 let a údaje o změně jména a příjmení občanů narozených před 1. lednem 1969, a to do dvou týdnů ode dne zápisu do příslušné matriky.

§ 11a

zrušen

§ 12

Orgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat

- a) organizace, aby podaly hlášení a předložily záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu;
- b) příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby

osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu;

- c) příjemce dávky sociálního zabezpečení podmíněné nepříznivým zdravotním stavem a žadatele o tuto dávku, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření;
- d) občana se změněnou pracovní schopností a občana, který žádá o uznání změněné pracovní schopnosti, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření;
- e) osobu samostatně výdělečně činnou, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejích povinností v sociálním zabezpečení, včetně placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dostavila v určeném termínu na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; osoba samostatně výdělečně činná je povinna této výzvě vyhovět, pokud se předem neomluvila. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro malou organizaci.

§ 13

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny přezkoumat správnost a úplnost záznamů a hlášení, které jsou organizace pro účely provádění sociálního zabezpečení povinny vést, včasnost a způsob jejich předložení a podání.

(2) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny kontrolovat účetní a další podklady, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh; organizace a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny poskytnout jim potřebnou součinnost.

§ 14

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení nebo v přímé souvislosti s nimi, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se jednotlivých občanů, organizací nebo malých organizací, které se orgány sociál-

³³⁾ § 11 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

ního zabezpečení při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon⁴⁵⁾ nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem občana, organizace nebo malé organizace. V rozsahu potřebném pro řízení ve věcech sociálního zabezpečení poskytují orgány sociálního zabezpečení údaje týkající se jednotlivých občanů cizozemským nositelům pojištění na základě jejich žádosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny na žádost poskytnout

- a) informace získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jinému orgánu sociálního zabezpečení nebo soudu, projednávají-li tyto orgány opravný prostředek ve věci pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dědictví po poplatníku tohoto pojistného (příspěvku) nebo návrh na výkon rozhodnutí ohledně pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo vedou-li tyto orgány řízení o konkurzu a vyrovnání plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- b) správcům daně z příjmů seznam plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob samostatně výdělečně činných, které osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle zvláštního zákona,⁴⁸⁾ výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zaplaceného jednotlivými osobami samostatně výdělečně činnými a výši přelátků na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, které byly vráceny jednotlivým osobám samostatně výdělečně činným; změny, k nimž došlo v poskytnutých údajích, sdělují orgány sociálního zabezpečení správcům daně bez žádosti,
- c) zdravotním pojišťovnám⁴⁹⁾ seznam plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob samostatně výdělečně činných, které osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle zvláštního zákona,⁴⁸⁾ a výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní

politiku zaměstnanosti jednotlivých organizací a malých organizací,

- d) úřadům práce údaje o vyměřovacím základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jednotlivých osob samostatně výdělečně činných, občanů, kteří jsou poplatníky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti z důvodu výkonu zaměstnání v cizině,⁵⁰⁾
- e) jiným orgánům sociálního zabezpečení informace v případech vyřizování stížností a zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných,
- f) orgánům oprávněným podle zvláštního zákona ke kontrole činnosti orgánů sociálního zabezpečení informace potřebné k provádění této kontroly,
- g) Českému statistickému úřadu údaje pro vedení statistických registrů, s výjimkou údajů týkajících se jednotlivých osob.

(4) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(5) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna na žádost fyzické osoby, která prokáže, že má vůči jiné fyzické osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit, zda tato jiná osoba je poživitelem dávky důchodového pojištění a vyplácená dávka dosahuje výše podléhající výkonu rozhodnutí, a údaj o rodném čísle této jiné osoby.

(6) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na údaje týkající se výše dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně výše dlužného penále, jde-li o plátce pojistného, u něhož byl nařízen soudní nebo správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného.

§ 15

Pověření zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou oprávněni vstupovat do organizací a kontrolovat plnění povinností uložených předpisy o sociálním zabezpečení; k odstranění zjištěných nedostatků jsou oprávněni vyžadovat přijetí opatření k nápravě. Orga-

⁴⁵⁾ Např. § 128 občanského soudního řádu a § 8 trestního řádu.

⁴⁸⁾ § 15 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.

⁴⁹⁾ Zákon ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰⁾ § 3 odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

nizace jsou povinny poskytnout pověřeným zaměstnancům potřebnou součinnost.

§ 16

Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a zdravotnických zařízení

(1) Zdravotnická zařízení jsou povinna pro orgány sociálního zabezpečení provést za úplatu vyšetření zdravotního stavu občanů v řízení o dávkách sociálního zabezpečení, zapůjčovat lékařům orgánů sociálního zabezpečení potřebnou zdravotnickou dokumentaci a umožnit jim nahlížet do ní, vydávat výpisy z chorobopisů a podávat lékařské nálezy, posudky a zprávy o průběhu nemoci a potřebná hlášení a podklady, jichž je třeba k rozhodování o dávkách sociálního zabezpečení a pro kontrolu posuzování dočasné pracovní neschopnosti, a to ve lhůtě stanovené tímto orgánem, a není-li určena, do osmi dnů od doručení výzvy. Obdobnou povinnost mají tato zařízení vůči okresním úřadům a hlavnímu městu Praze v souvislosti s poskytováním dávek státní sociální podpory a vůči okresním úřadům a obcím v souvislosti s poskytováním dávek a služeb sociální péče.

(2) Zdravotnická služba Vězeňské služby spolupůsobí v řízení o plné invaliditě nebo částečné invaliditě odsouzeného.

(3) Uznávání nemocí z povolání⁷⁰⁾ pro účely důchodového pojištění a pro účely zvláštních zákonů⁷¹⁾ provádějí určená zdravotnická zařízení; seznam těchto zařízení a bližší úpravu postupu při uznávání nemocí z povolání stanoví vyhláškou Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

ČÁST TŘETÍ

ÚKOLY ORGANIZACÍ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

HLAVA PRVNÍ

ÚKOLY ORGANIZACÍ V NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ

Díl první

Základní pojmy

§ 17

(1) Organizací se pro účely nemocenského pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která za-

městnává více než 25 zaměstnanců, anebo sice méně, avšak evidenci mezd pro ni vede jiná právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává více než 25 zaměstnanců.

(2) Zaměstnancem se rozumí zaměstnanec v pracovním poměru a další osoba postavená mu v nemocenském pojištění naroveň.¹⁾

(3) Právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance a nejsou uvedeny v odstavci 1, se pro účely nemocenského pojištění považují za malé organizace.

(4) Pracovním vztahem se rozumí pracovněprávní vztah podle zákoníku práce, pracovní vztah mezi členem družstva a družstvem, jakož i obdobný vztah z pracovní činnosti vznikající mezi zaměstnancem uvedeným v odstavci 2 a organizací.

(5) Při změně počtu zaměstnanců nad počet uvedený v odstavci 1 nebo pod tento počet pokládá se malá organizace za organizaci nebo organizace za malou organizaci až za období kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž taková změna nastala. Při takové změně na přechodnou dobu nepřesahující šest kalendářních měsíců může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle sídla organizace, popřípadě malé organizace určit, kdo bude po tuto dobu provádět nemocenské pojištění zaměstnanců takové organizace, popřípadě malé organizace.

Díl druhý

Príslušnost organizací k provádění nemocenského pojištění

§ 18

(1) Nemocenské pojištění

- a) zaměstnanců v pracovním poměru provádí organizace, k níž jsou v pracovním poměru,
- b) členů družstva, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jim odměňováni, provádí toto družstvo,
- c) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k této společnosti, ale vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, provádí tato společnost,
- d) zaměstnanců činných na základě dohody o pra-

⁷⁰⁾ § 25 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

⁷¹⁾ Např. § 190 odst. 3 zákoníku práce, § 45 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

- covní činnosti provádí organizace, která uzavřela se zaměstnancem tuto dohodu,
- e) soudců provádí soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- f) členů obecních zastupitelstev, kterým jsou vypláceny odměny jako dlouhodobě uvolněným členům obecních zastupitelstev, provádí orgán, který vyřizuje osobní věci zaměstnanců obce,
- g) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu provádí příslušná kancelář zákonodárského sboru,
- h) členů vlády provádí orgán, který členům vlády vyplácí plat,
- ch) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu provádí Nejvyšší kontrolní úřad,
- i) ředitele Bezpečnostní informační služby provádí tato služba,
- j) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby provádí právnická osoba, která těmto pracovníkům vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- k) pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních, provádí okresní úřad, který pěstounům vyplácí odměnu za výkon pěstounské péče,
- l) osob zařazených k pravidelnému výkonu prací ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě provádí věznice,
- m) osob se změněnou pracovní schopností připravujících se pro pracovní uplatnění provádí orgán, který těmto osobám vyplácí příspěvek po dobu přípravy pro pracovní uplatnění,
- n) studentů a žáků provádějí orgány, které provádějí nemocenské pojištění zaměstnanců školy, na které student nebo žák studuje; jde-li o studenty a žáky, kteří jsou českými občany a jsou vysláni ke studiu nebo studijnímu pobytu v zahraničí příslušným orgánem nebo jinou právnickou osobou, provádí nemocenské pojištění tento orgán nebo tato právnická osoba, a jde-li o studenta nebo žáka, který do zahraničí nebyl vyslán tímto orgánem nebo jinou právnickou osobou, provádí nemocenské pojištění příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,
- o) interních vědeckých aspirantů⁵⁴⁾ provádí organizace, která vyřizuje osobní věci aspiranta; jde-li o interního vědeckého aspiranta vyslaného ke stipendijnímu pobytu v zahraničí, provádí jeho nemocenské pojištění organizace, která ho ke stipendijnímu pobytu vyslala.

(2) Nemocenské pojištění zaměstnanců se provádí v organizaci, i když zaměstnanci byli vysláni na práci mimo organizaci nebo nevykonávají práci pro nemoc nebo z jiného důvodu, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

(3) Organizace též poskytuje dávky nemocenského pojištění svým bývalým zaměstnancům, pokud jsou ještě oprávněni uplatnit nárok na ně v organizaci, a jejich rodinným příslušníkům.

Díl třetí

Úkoly organizací při provádění nemocenského pojištění

§ 19

(1) Organizace obstarává na vlastní náklady administrativní práce spojené s prováděním nemocenského pojištění a s hospodařením s jeho prostředky, včetně výplaty dávek nemocenského pojištění.

(2) Při plnění svých úkolů podle odstavce 1 je organizace povinna pečovat o prostředky nemocenského pojištění stejně jako o prostředky vlastní.

(3) Organizace je povinna nahradit na účet České správy sociálního zabezpečení škodu, kterou způsobila státu nesprávným postupem při provádění nemocenského pojištění.

(4) Organizace je ihned povinna provést příkaz okresní správy sociálního zabezpečení k zastavení další výplaty dávek nemocenského pojištění podle § 6 odst. 4 písm. m).

(5) Zanikne-li organizace, v níž se provádělo nemocenské pojištění, je její statutární zástupce, popřípadě právní nástupce nebo ten, kdo je pověřen likvidační organizací, povinen zařídit vše potřebné, aby zaměstnancům, kteří ke dni zániku organizace mají nárok na dávky nemocenského pojištění nebo kterým nárok na dávky nemocenského pojištění vznikne až později, avšak jsou ještě oprávněni uplatňovat nárok na ně v organizaci, mohly být tyto dávky vyplaceny nebo dále vypláceny. Nemůže-li sám zaslat neprodleně doklady a záznamy nutné k posouzení nároků na dávky nemocenského pojištění, popřípadě pro další výplatu dávek organizaci, která převezme provádění nemocenského pojištění těchto zaměstnanců nebo povinnost poskytovat dávky nemocenského pojištění bývalým zaměstnancům, předá je neprodleně k dalšímu opatření okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle dosavadního sídla organizace.

§ 20

(1) Organizace, jakož i její organizační složka,

⁵⁴⁾ § 59 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

pokud vede evidenci mezd, je povinna se přihlásit na předepsaném tiskopise k zápisu do rejstříku organizací u okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je sídlo organizace nebo její organizační složky, která vede evidenci mezd; přihlášku je organizace, popřípadě její organizační složka povinna podat nejpozději do osmi dnů ode dne, kdy vznikla nebo kdy se stala organizací ve smyslu § 17 odst. 1, popřípadě kdy organizační složka začala vést evidenci mezd.

(2) Organizace, její právní nástupce nebo ten, kdo je pověřen její likvidací, jakož i její organizační složka, pokud vede evidenci mezd, jsou povinny odhlásit u okresní správy sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 organizaci, popřípadě její organizační složku na předepsaném tiskopise z rejstříku organizací nejpozději do osmi dnů ode dne jejího zániku nebo ode dne, kdy přestala být organizací ve smyslu § 17 odst. 1, popřípadě kdy přestala vést evidenci mezd.

(3) Organizace, jakož i její organizační složka, pokud vede evidenci mezd, je dále povinna hlásit okresní správě sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 do osmi dnů každou změnu svého názvu, sídla, změnu dne, který je v organizaci, popřípadě její organizační složce určen pro výplatu mezd, změnu sídla útvaru, ve kterém je vedena evidence mezd, popřípadě změnu oprávnění k plnění úkolů pro nemocenské pojištění. Organizace je rovněž povinna hlásit okresní správě sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 rozhodnutí o likvidaci organizace, a to do osmi dnů po doručení (oznámení) tohoto rozhodnutí.

§ 21

(1) Při poskytování peněžitých dávek nemocenského pojištění (dále jen „dávky“) plní organizace, ve kterých se provádí nemocenské pojištění, tyto úkoly

- a) přijímají žádosti o dávky a jiné návrhy, provádějí potřebná šetření, vyžadují od žadatelů o dávky stanovené doklady a vysvětlení, jsou jim nápomocny při obstarávání dokladů a průkazů, které sami obstarat nemohou, a poskytují jim odborné informace a jinou pomoc,
- b) obstarávají administrativní práce a připravují doklady potřebné pro rozhodování o dávkách a pro jejich poskytování,
- c) poskytují dávky v případech, ve kterých je na ně zákonný nárok a ve kterých všechny podmínky pro jejich poskytování nebo výši jsou nesporné; jinak předkládají neprodleně věc společně se všemi doklady okresní správě sociálního zabezpečení příslušné k rozhodování o dávkách,
- d) upozorňují okresní správy sociálního zabezpečení, rozhodující o dávkách, na skutečnosti rozhodné pro poskytování dávek a pro změny v nárocích na ně,
- e) upozorňují písemně příslušné okresní správy so-

ciálního zabezpečení, ošetřující lékaře i zaměstnance, jimž se dávka poskytuje, aspoň tři měsíce před vyčerpáním podpůrní doby na tuto skutečnost, jakož i na jiné důvody skončení nároku na dávku,

- f) vyplácejí pravidelně ve stanovených termínech dávky přiznané rozhodnutím příslušné okresní správy sociálního zabezpečení,
- g) zabezpečují soustavnou kontrolu vyplácených dávek,
- h) vedou evidenci spojenou s poskytováním a výplatou dávek (zejména evidenci o zaměstnancích, včetně evidence doby zaměstnání a evidence lhůt a podpůrních dob a dalších podkladů pro poskytování a výplatu dávek, evidenci zaměstnanců neschopných práce, předepsanou účetní a statistickou evidenci o nemocenském pojištění) a kontrolují správnost této evidence,
- ch) podávají předepsaná hlášení.

(2) Organizace je povinna vyhlásit, do kdy nejpozději před výplatním termínem mají být předloženy doklady pro poskytnutí dávky, aby mohla být v tento den vyplacena.

§ 22

Evidence, kterou organizace vede o zaměstnancích, musí pro účely nemocenského pojištění obsahovat také tyto údaje

- a) jméno, příjmení, rodné číslo, datum a místo narození, stav, místo trvalého pobytu zaměstnance, vznik a skončení jeho pracovního vztahu a druh činnosti zakládající jeho účast na nemocenském pojištění,
- b) příjem zaměstnance a odpracovanou dobu za jednotlivá mzdová (výplatní) období a jednotlivé složky započitatelného příjmu pro stanovení peněžitých dávek,
- c) zrušeno
- d) dobu pracovní neschopnosti zaměstnance pro nemoc (úraz), dobu karantény, dobu ošetřování člena rodiny (péče o dítě ve věku do 10 let), dobu mateřské dovolené a další mateřské dovolené, dobu výkonu vojenské a civilní služby zaměstnance, dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody zaměstnance a další dny jeho omluvené nepřítomnosti v práci,
- e) neomluvené pracovní dny (směny) zaměstnance, popřípadě jejich části,
- f) vyplacené dávky a výši odvedeného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- g) záznam, zda zaměstnanec pobírá starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, a od kdy jej pobírá.

§ 23
zrušen

§ 24

Prostředků nemocenského pojištění je organizace povinna použít jen k účelům nemocenského pojištění.

§ 25 až 28
zrušeny

§ 29

Organizace je povinna vydat zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, potvrzení o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky, jejich poskytování a výplatu. Organizace je povinna vydat potvrzení při skončení zaměstnání; žádá-li o to zaměstnanec nebo nová organizace, v níž je zaměstnanec zaměstnán, popřípadě okresní správa sociálního zabezpečení, musí být potvrzení vydáno i později.

§ 30 a 31
zrušeny

Díl čtvrtý

Úkoly okresních správ sociálního zabezpečení při provádění nemocenského pojištění a poskytování dávek nemocenského pojištění

§ 32

(1) Pokud okresní správa sociálního zabezpečení provádí nemocenské pojištění [§ 6 odst. 4 písm. g)] nebo poskytuje dávky nemocenského pojištění [§ 6 odst. 4 písm. b), c), d)], plní přiměřeně také úkoly, které jinak mají při provádění nemocenského pojištění organizace (díl třetí).

(2) Dávky nemocenského pojištění vyplácí okresní správa sociálního zabezpečení měsíčně pozadu, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který náleží, pokud nárok na ně byl uplatněn včas a předepsaným způsobem.

Díl pátý

Úkoly malých organizací při provádění nemocenského pojištění

§ 33

(1) Malá organizace je povinna přihlásit u okresní správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa svého sídla na předepsaném tiskopise svého zaměstnance k pojištění do osmi dnů ode dne jeho vstupu do zaměstnání. Je-li malou organizací fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního za-

bezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby. Rovněž je povinna odhlásit u této okresní správy sociálního zabezpečení zaměstnance, s nímž byl skončen pracovní vztah, a to do osmi dnů ode dne skončení pracovního vztahu.

(2) Malá organizace nepodává přihlášky, odhlášky a hlášení změn do rejstříku organizací. Ustanovení § 20 odst. 3 platí obdobně.

§ 34

(1) Malá organizace podává okresní správě sociálního zabezpečení, příslušné k poskytování dávek jejím zaměstnancům, veškerá k tomu potřebná hlášení a podklady.

(2) Evidence, kterou malá organizace vede o svých zaměstnancích, slouží i nemocenskému pojištění; ustanovení § 22 platí obdobně.

(3) Malá organizace přijímá žádosti svých zaměstnanců o dávky a neprodleně je předává okresní správě sociálního zabezpečení, která je příslušná k poskytování těchto dávek.

§ 35

Oprávnění orgánů sociálního zabezpečení uvedená v § 11 odst. 1 části věty první před středníkem, § 13 odst. 1 a § 15 větě první platí obdobně i vůči malé organizaci. Ustanovení § 11 odst. 1 části věty první za středníkem, § 13 odst. 2 části věty za středníkem, § 15 věty druhé a § 19 odst. 3 platí obdobně i pro malou organizaci.

HLAVA DRUHÁ

ÚKOLY ORGANIZACÍ PŘI PROVÁDĚNÍ DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

§ 35a

Povinnost organizací vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění

(1) Organizací se pro účely důchodového pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává jiné fyzické osoby nebo k níž jsou fyzické osoby ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění.

(2) Organizace jsou povinny vést potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat je příslušným orgánům sociálního zabezpečení.

(3) Změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu jsou organizace povinny písemně hlásit, není-li určeno jinak, do osmi dnů. Na výzvu orgánů sociálního zabezpečení

jsou organizace povinny podat hlášení a předložit záznamy ve lhůtě určené tímto orgánem, a není-li lhůta určena, do osmi dnů od doručení výzvy.

§ 36

Příslušnost organizací k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění

Úkoly v důchodovém pojištění plní u

- a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž je zaměstnanec v pracovním poměru,
- b) osob ve služebním poměru příslušné útvary, v nichž tyto osoby konají službu,
- c) členů družstev, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni, toto družstvo,
- d) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k této společnosti, ale vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, tato společnost,
- e) osob samostatně výdělečně činných příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,
- f) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti organizace, která uzavřela se zaměstnancem tuto dohodu,
- g) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- h) členů obecních zastupitelstev, kterým jsou vypláceny odměny jako dlouhodobě uvolněným členům obecních zastupitelstev, orgán, který vyřizuje osobní věci zaměstnanců obce,
- ch) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu příslušná kancelář zákonodárského sboru,
 - i) prezidenta republiky Kancelář prezidenta republiky,
 - j) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,
 - k) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,
 - l) ředitele Bezpečnostní informační služby tato služba,
- m) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- n) pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních, okresní úřad, který pěstounům vyplácí odměnu za výkon pěstounské péče,

- o) osob zařazených k pravidelnému výkonu prací ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě věznice,
- p) osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, tato škola,
- q) osob vedených v evidenci úřadu práce jako uchazečů o zaměstnání úřad práce,
- r) osob se změnou pracovní schopnosti připravujících se pro pracovní uplatnění organizace, u níž se příprava provádí, nebo výcvikové středisko (zařízení) pro občany se změnou pracovní schopností, v němž se tato osoba připravuje pro pracovní uplatnění,
- s) osob konajících civilní službu příslušný orgán, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,
- t) osob pobírajících dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění (péči), z něhož jsou tyto dávky vypláceny, organizace nebo okresní správa sociálního zabezpečení, které tyto dávky vyplácejí,
- u) osob dobrovolně účastných důchodového pojištění⁵⁵⁾ příslušná okresní správa sociálního zabezpečení.

§ 37

Vedení a předkládání záznamů

(1) Evidence, kterou organizace vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:

- a) příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, stav a místo trvalého pobytu,
- b) rodné číslo,
- c) vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k organizaci, který zakládá účast na důchodovém pojištění,
- d) vyměřovací základ pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾
- e) kalendářní dobu, po kterou občan pobíral dávky nemocenského pojištění nahrazující příjem z výdělečné činnosti,
- f) dobu výkonu vojenské služby v Armádě České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, a výkonu civilní služby,
- g) záznam, zda občan pobírá starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod a kdo jej vyplácí, druh starobního důchodu (§ 29, 30, 31, 74, 76 a 94

⁵⁵⁾ § 6 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

zákona o důchodovém pojištění) a datum vzniku nároku na starobní důchod, popřípadě číslo rozhodnutí o přiznání důchodu, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(2) Organizace dále vede evidenci

- a) o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,
 - b) o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vypláceného v jednotlivých kalendářních letech.
- (3) Občané předkládají potvrzení uvedená v odstavci 2 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu.

(4) Jde-li o žáky a studenty, je povinnost školy podle odstavce 1 splněna, pokud v záznamech školy jsou obsaženy údaje uvedené v odstavci 1 písm. a), b), popřípadě písm. f) a dále počátek a konec studia; bylo-li studium přerušeno, předčasně skončeno nebo v něm opět pokračováno, též tyto údaje.

(5) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou a o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, vede příslušná okresní správa sociálního zabezpečení v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení je na žádost osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění povinna vydat jí potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy jí žádost této osoby byla doručena. Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá plátcí důchodu potvrzení o výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu osobě samostatně výdělečně činné.⁵⁶⁾

(6) Jde-li o osoby vedené v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání, vede příslušný úřad práce v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Úřad práce zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí údaje o době, po kterou uchazeči o zaměstnání náleželo hmotné zabezpečení, a době, po kterou toto hmotné zabezpečení nenáleželo, a to vždy po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 5 věty druhé platí zde přiměřeně.

§ 38

Evidenční listy důchodového pojištění

(1) Organizace a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až o) a r) až t) jsou povinny vést evidenční list důchodového pojištění (dále jen „evidenční list“) po celou dobu, po kterou pojištění trvá, s výjimkou pracujících poživatele starobního důchodu. Evidenční list se zakládá při vzniku účasti občana na důchodovém pojištění.

(2) Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku,

- a) doba trvání důchodového pojištění,
- b) vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- c) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu vylučují.

(3) zrušen

(4) Evidenční listy se vedou na tiskopisech vydávaných orgány sociálního zabezpečení.

§ 39

Předkládání evidenčního listu

(1) Evidenční listy se předkládají České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar organizace, ve kterém je vedena evidence mezd. Jde-li o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

(2) Organizace je povinna předložit evidenční list do osmi dnů po konečném vyúčtování výdělků

- a) při výstupu občana ze zaměstnání; jestliže je nepochybné, že občan v brzké době opět do tohoto zaměstnání vstoupí, lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,
- b) při zrušení organizace, popřípadě jejího útvaru.

(3) zrušen

(4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list

- a) spolu se žádostí o vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod,
- b) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,
- c) do tří měsíců od úmrtí, nebyla-li do té doby po-

⁵⁶⁾ § 11 odst. 3 písm. b) a § 16 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb.

dána žádost podle písmene a) a ani nebyl evidenční list vyžádán podle písmene b).

(5) Při uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění se předkládá evidenční list spolu se žádostí okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu žadatele.

(6) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, založí pro něj organizace nový evidenční list.

(7) Pokud jde o žáky a studenty, předkládá škola místo evidenčního listu potvrzení o studiu, a to jen v případech, bylo-li studium přerušeno nebo nedokončeno; v ostatních případech předkládá potvrzení škola na výzvu orgánu sociálního zabezpečení.

(8) Organizace je povinna předkládat každoročně evidenční list občanovi k podpisu.

§ 40

Povinnosti v předstihovém řízení

(1) Organizace jsou povinny pro své zaměstnance (členy) požádat na předepsaném tiskopisu Českou správu sociálního zabezpečení o výpis dob pojištění, které má ve své evidenci.

(2) Žádost o výpis je organizace povinna odeslat nejdříve dva roky a nejpozději jeden rok před rokem, v němž občan dosáhne věku stanoveného pro vznik nároku na starobní důchod.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení zasílá občanovi výpis do tří měsíců po obdržení žádosti podle odstavce 2. Občan výpis předkládá při podání žádosti o důchod.

§ 41

Hlášení o zaměstnávání důchodců

(1) Organizace má povinnost ohlásit, vstoupí-li k ní do zaměstnání poživatel starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu; jde-li však o poživatele starobního důchodu, má organizace tuto povinnost jen v případech, kdy poživatel starobního důchodu podle předpisů o důchodovém pojištění nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.⁵⁷⁾ Organizace je dále povinna ohlásit, že poživatel starobního důchodu dosáhl v kalendářním měsíci příjmu z výdělečné činnosti, při němž výplata tohoto důchodu podle zákona o důchodovém pojištění nenáleží.⁵⁷⁾

(2) Hlášení o zaměstnávání důchodců musí obsahovat příjmení, jméno, rodné číslo, pod kterým je vy-

plácena dávka důchodového pojištění, místo trvalého pobytu občana, den, kdy došlo ke vstupu do zaměstnání, popřípadě kdy nastala jiná skutečnost zakládající ohlašovací povinnost, a výši předpokládaného hrubého výdělku a druh důchodu.

(3) Jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, musí hlášení obsahovat též číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(4) Organizace má povinnost odeslat hlášení orgánu, který je příslušný rozhodovat o dávce. Jde-li však o poživatele plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu, zasílá organizace hlášení okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu poživatele důchodu do osmi dnů od vstupu do zaměstnání. Hlášení týkající se poživatelů důchodů vyplácených orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je organizace povinna odeslat tomu orgánu, který vyplácí důchod.

(5) Předložením evidenčního listu podle § 39 není splněna povinnost uložená organizací v odstavcích 1 až 3.

(6) Organizace jsou povinny podávat hlášení na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Organizace jsou povinny potvrdit poživateli částečného invalidního důchodu na jeho žádost dobu trvání výdělečné činnosti, výši vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, dobu pobírání dávek nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem a další údaje potřebné pro plnění povinnosti uvedené v § 53 odst. 3. Organizace jsou dále povinny potvrdit občanu, který má nárok na starobní důchod, výši příjmu z výdělečné činnosti pro účely souběhu starobního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti.⁵⁷⁾

§ 43

Věznice vedou evidenční listy za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a ve vazbě po dobu, po kterou jsou tyto osoby účastny důchodového pojištění. Pro vedení evidence a podávání hlášení o osobách uvedených ve větě první platí obdobně ustanovení § 37 odst. 1, § 38 a 41.

§ 44

zrušen

⁵⁷⁾ § 37 odst. 1 písm. a) č. 1 a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

§ 4 a § 6 písm. b) nařízení vlády ČSFR č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, ve znění zákona č. 578/1991 Sb.

§ 45

Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a orgány ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb, pro jejichž příslušníky Ministerstvo vnitra provádí důchodové pojištění, zasílají České správě sociálního zabezpečení evidenční list příslušníka ozbrojených sil, pokud nejsou příslušné k přiznání důchodu tomuto příslušníkově. Česká správa sociálního zabezpečení zasílá orgánům uvedeným ve větě první evidenční list občana, který byl příslušníkem ozbrojených sil, pokud není příslušná k přiznání důchodu tomuto občanu.

§ 46

Ve všech podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení jsou organizace povinny uvádět rodné číslo občana podle § 51; ustanovení § 51 odst. 1 věty třetí platí obdobně.

§ 47

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

POVINNOSTI OBČANŮ PŘI PROVÁDĚNÍ
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

HLAVA PRVNÍ

POVINNOSTI OSOB SAMOSTATNĚ
VÝDĚLEČNĚ ČINNÝCH V SOCIÁLNÍM
ZABEZPEČENÍ

§ 48

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení den

- a) zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen „samostatná výdělečná činnost“) s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat; osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je současně povinna oznámit též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje,
- b) ukončení samostatné výdělečné činnosti; za ukončení samostatné výdělečné činnosti se považuje též

den přerušeni této činnosti za podmínky uvedené v § 10 odst. 5 písm. a) větě druhé zákona o důchodovém pojištění,

- c) zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
- d) od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení též den úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, a zda pokračuje v živnostenském podnikání³⁸⁾ či nikoliv.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která pouze spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) neoznamuje.

(4) Za den zahájení samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 9 odst. 3 písm. d) a f) zákona o důchodovém pojištění se považuje den, od kterého osoba samostatně výdělečně činná podle svého prohlášení začala takovou činnost vykonávat soustavně; za den ukončení této činnosti se považuje den, od kterého osoba samostatně výdělečně činná podle svého prohlášení přestala vykonávat tuto činnost soustavně.

(5) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 3 je osoba samostatně výdělečně činná povinna splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost.

(6) Osoba samostatně výdělečně činná, která se ve lhůtě uvedené v odstavci 5 přihlásila k účasti na důchodovém pojištění, neoznamuje skutečnost uvedenou v odstavci 1 písm. a).

§ 48a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona³⁹⁾ přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která v důsledku dodatečné změny údajů o výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti nebo výdajů vynaložených

³⁷⁾ § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.

³⁸⁾ § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

³⁹⁾ § 15 odst. 1 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

na jejich dosažení, zajištění a udržení⁴⁰⁾ nesplnila podmínky účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce stanovené v § 10 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění za tento rok,⁴¹⁾ a to v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona přehled o dodatečné změně údajů o výši příjmů nebo výdajů za tento rok.⁴⁰⁾

(3) Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 1 a 2 pro podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění nelze tuto přihlášku podat.

§ 48b

(1) Oznamovací povinnost stanovenou v § 48 odst. 1 písm. a) plní osoba samostatně výdělečně činná na předepsaném tiskopise. Oznamovací povinnost stanovenou v § 48 odst. 1 písm. b) až d) a odst. 2 plní osoba samostatně výdělečně činná písemnou formou.

(2) Přihlášky k účasti na důchodovém pojištění (§ 48a) a k účasti na nemocenském pojištění⁵⁸⁾ se podávají na předepsaných tiskopisech.

(3) Odhláška z účasti na důchodovém pojištění⁵⁹⁾ a z účasti na nemocenském pojištění⁶⁰⁾ musí mít písemnou formu.

§ 48c

Ustanovení § 49, § 50 odst. 1, § 51 a 53 platí pro osoby samostatně výdělečně činné obdobně.

HLAVA DRUHÁ

POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ A JINÝCH OPRÁVNĚNÝCH V NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ

§ 49

(1) Zaměstnanci, popřípadě jiní oprávnění, kteří žádají o dávku nebo jimž se dávka poskytuje, jsou povinni spolupůsobit k tomu, aby o dávce mohlo být rozhodnuto včas podle skutečného stavu a aby dávka byla poskytována v souladu s právními předpisy. Jsou zejména povinni

- a) uplatňovat nárok na dávku způsobem, který je pro jednotlivé dávky stanoven, osvědčovat skutečnosti, na kterých závisí rozhodování o dávce,

a předkládat stanovené doklady, podávat požadované vysvětlení a údaje,

- b) hlásit včas všechny skutečnosti, které jsou nebo mohou být důvodem pro zánik nebo změnu nároku na dávku, pro trvání nároku, pro výši dávky nebo pro její výplatu; není-li lhůta jinak stanovena zvláštním předpisem, je zaměstnanec, popřípadě jiný oprávněný, povinen podat hlášení nejpozději do osmi dnů ode dne, kdy se o skutečnosti dozvěděl; hlášení o vzniku a ukončení pracovní neschopnosti je povinen podat bez zbytečného průtahu,

- c) umožnit zdravotnickým zaměstnancům, zástupcům organizace, popřípadě malé organizace, a okresní správy sociálního zabezpečení přezkoumání skutečností rozhodných pro vznik nebo trvání nároku.

(2) Ustanovení odstavce 1 s výjimkou ustanovení písmene c) platí také pro rodinné příslušníky, kteří žádají o dávku nebo jimž se taková dávka poskytuje. Ustanovení odstavce 1 písm. b) platí i pro jiné příjemce dávky.

(3) Zaměstnanec, jiný oprávněný nebo příjemce dávky, který byl vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě osmi dnů, pokud nebyla stanovena lhůta delší.

(4) Zaměstnanec je povinen sdělit organizaci údaje potřebné k vedení evidence o zaměstnancích, popřípadě o nich předložit potřebné doklady.

HLAVA TŘETÍ

POVINNOSTI OBČANŮ V DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

§ 50

(1) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí dávky do osmi dnů skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu nebo poskytování.

(2) Povinnost příjemce dávky podat hlášení podle odstavce 1 se považuje za splněnou, jestliže příjemce spolupodepsal hlášení, které orgánu sociálního zabezpečení zaslala organizace.

⁴⁰⁾ § 15 odst. 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

⁴¹⁾ § 10 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb.

⁵⁸⁾ § 145b odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

⁵⁹⁾ § 10 odst. 5 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁰⁾ § 145b odst. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

§ 51

(1) V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení je občan povinen uvádět své rodné číslo, popřípadě rodné číslo žijícího rodiče, jde-li o sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte, nebo rodné číslo posledně zemřelého rodiče, jde-li o sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte, pokud plátce důchodu nestanoví jinak. Zákonný zástupce a zvláštní příjemce uvádějí rodné číslo, které by byl povinen uvádět občan, jehož zastupují. V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je občan povinen uvádět i číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(2) Občan je povinen sdělit organizaci plnění úkoly při provádění jeho důchodového pojištění na její výzvu skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění.

§ 52

(1) Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění a přihlášky k účasti na důchodovém pojištění v případech uvedených v § 5 odst. 3 větě druhé a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se podávají na předepsaných tiskopisech.

(2) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká dnem uvedeným v odhláše, ne však dříve než dnem, ve kterém se občan z této účasti odhlásil. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle § 6 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do osmi dnů. Odhlášky musí mít písemnou formu.

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku a občan se změněnou pracovní schopností, popřípadě občan, který žádá o uznání změněné pracovní schopnosti, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět.

(3) Poživatel částečného invalidního důchodu je povinen předkládat plátcům důchodu ve stanovených

lhůtách přehled o příjmech podle § 47 zákona o důchodovém pojištění na předepsaných tiskopisech.

(4) Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn; při nesplnění povinností uvedených v odstavci 3 může být výplata částečného invalidního důchodu zastavena vždy.

ČÁST PÁTÁ

POKUTY

§ 54

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 12 písm. e), § 13 odst. 2 části věty za středníkem, § 48 a 48b tohoto zákona a § 46 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit osobě samostatně výdělečně činné pokutu až do výše 10 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(2) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 11 odst. 1 části věty za středníkem, § 12 písm. e), § 13 odst. 2 části věty za středníkem, § 15 větě druhé, § 20 až 22, 29, § 33 odst. 1 a 2 větě druhé a § 34 odst. 1, odst. 2 větě za středníkem a odst. 3 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit organizaci (malé organizaci) pokutu až do výše 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(3) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 8a odst. 2 větě třetí, § 8a odst. 3, § 8b odst. 4, § 16 odst. 1 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zdravotnickému zařízení pokutu až do výše 20 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 100 000 Kč.

(4) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 37 až 43 a 83 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit organizaci pokutu až do výše 100 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 500 000 Kč.

(5) Pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy se příslušná okresní správa sociálního zabezpečení dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, byla-li organizaci (malé organizaci) za totéž nesplnění nebo porušení povinnosti uložena již pokuta nebo jiná majetková sankce jiným orgánem podle jiných právních předpisů, nebo jde-li o orgán, popřípadě útvar provádějící sociální zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(6) Výnos z pokut ukládaných orgány sociálního zabezpečení podle tohoto zákona je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST ŠESTÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ, DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ A POJIŠTNÉHO NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVKU NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI

HLAVA PRVNÍ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

Díl první

Řízení ve věcech dávkových

Oddíl první

Řízení o peněžitých dávkách

§ 55

Předmět řízení

Předmětem dávkového řízení je rozhodování o nemocenském, podpoře při ošetřování člena rodiny, vyrovnávacím příspěvku v těhotenství a mateřství a peněžité pomoci v mateřství.

§ 56

Řízení v organizaci

(1) V případě, kdy je na dávku zákonný nárok a kdy splnění všech stanovených podmínek je nesporné, jakož i v případě, že je nesporné, že podmínky nároku na dávku již nejsou splněny, poskytuje dávku, popřípadě zastavuje její výplatu, snižuje nebo zvyšuje její výši organizace, která provádí nemocenské pojištění nebo která je příslušná k poskytování dávek.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro okresní správu sociálního zabezpečení v případech, kdy tato správa plní úkoly organizace při provádění nemocenského pojištění nebo poskytování dávek.

(3) Na postup organizace a okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavců 1 a 2 se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.¹¹⁾

§ 57

Řízení na okresních správách sociálního zabezpečení

Okresní správa sociálního zabezpečení rozhoduje

- a) vznikl-li spor o nárok na dávku nebo o její výši, o jejím snížení nebo odnětí, o zastavení její výplaty,

- b) o vrácení přeplatku na dávce, způsobené zaviněním příjemce této dávky,
- c) o dobrovolných dávkách,
- d) o tom, komu se mají vyplácet dávky, jestliže výplatou do rukou dosavadního příjemce se nedosahuje účelu, pro který jsou určeny.

§ 58

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem trvalého pobytu účastníka řízení, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem útvaru organizace, ve kterém je vedena evidence mezd, popřípadě sídlem malé organizace, pokud rozhoduje o dávkách zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům; je-li malou organizací fyzická osoba, řídí se příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby.

§ 59

Účastníci řízení

Účastníkem řízení o vrácení přeplatku na dávce způsobeném zaviněním příjemce dávky je vždy i organizace, která dávku vyplatila.

§ 60

Zahájení řízení

(1) Řízení o dávku se zahajuje na základě žádosti podané na předepsaném tiskopise nebo na návrh organizace anebo z podnětu správy sociálního zabezpečení. Řízení o dobrovolnou dávku se zahájí i na základě písemné žádosti, není-li tiskopis předepsán.

(2) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty se zahajuje na návrh účastníka řízení nebo z podnětu okresní správy sociálního zabezpečení.

§ 61

Podávání žádosti o dávku

(1) Žádost o dávku nemocenského pojištění podávají

- a) zaměstnanci u své organizace, popřípadě malé organizace; zaměstnanci, jejichž pracovní vztah trvá i po propuštění z výkonu trestu na svobodu a u kterých nastal důvod k poskytnutí některé dávky nemocenského pojištění před propuštěním na svobodu nebo sice po propuštění, ale dříve než opět nastoupil zaměstnání, u příslušné věznice,
- b) osoba samostatně výdělečně činná u okresní správy sociálního zabezpečení,

- c) uchazeči o zaměstnání u okresní správy sociálního zabezpečení,
- d) občané se změněnou pracovní schopností připravující se pro pracovní uplatnění u okresní správy sociálního zabezpečení,
- e) ostatní občané u organizace, která provádí jejich nemocenské pojištění (§ 18 odst. 2).

(2) Občané, kteří již nejsou účastní nemocenského pojištění, avšak jsou ještě oprávněni požadovat dávky nemocenského pojištění ze svého bývalého nemocenského pojištění, podávají žádost o dávku u organizace nebo okresní správy sociálního zabezpečení, která by pro ně byla podle odstavce 1 příslušná v době trvání jejich nemocenského pojištění.

(3) zrušen

(4) Občané, uvedení v odstavcích 1 a 2, jsou oprávněni podávat žádost o dávku pro sebe i pro své rodinné příslušníky.

(5) Žádost o dobrovolnou dávku se podává vždy okresní správě sociálního zabezpečení.

Způsob uplatnění nároku na dávky v jednotlivých případech

§ 62

Uplatnění nároku na nemocenské

(1) Nárok na nemocenské při pracovní neschopnosti se uplatňuje předložením předepsaného tiskopisu, který vystavuje příslušný lékař. Při karanténě se předloží potvrzení o nařízení karantény vydané na předepsaném tiskopisu příslušným lékařem nebo příslušným orgánem hygienické služby.

(2) Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání pracovní neschopnosti v tomto období, a to předložením předepsaného tiskopisu, který vystavuje příslušný lékař.

§ 63

Uplatnění nároku na podporu při ošetřování člena rodiny

Nárok na podporu při ošetřování člena rodiny se uplatňuje předložením předepsaného tiskopisu, který vystavuje a potvrzuje příslušný lékař. Při uplatňování nároku na podporu z toho důvodu, že dětské výchovné zařízení, v jehož péči dítě jinak je, nebo škola, do které chodí, byly uzavřeny z nařízení příslušných orgánů, vystavuje a potvrzuje tiskopis dětské výchovné zařízení nebo škola.

§ 64

Uplatnění nároku na peněžitou pomoc v mateřství

Nárok na peněžitou pomoc v mateřství se uplatňuje předložením předepsaného tiskopisu, který vysta-

vuje a potvrzuje příslušný lékař. Žena, která do své trvalé péče nahrazující péči mateřskou převzala dítě, jež jí bylo svěřeno rozhodnutím příslušného orgánu, nebo dítě, jehož matka zemřela, neuplatňuje nárok na peněžitou pomoc v mateřství na základě tohoto tiskopisu, ale na základě písemné žádosti; totéž platí i v případě, že nárok na peněžitou pomoc uplatňuje muž.

§ 65

Uplatňování nároku na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

(1) Nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se uplatňuje předložením předepsaného tiskopisu, který vystavuje příslušný lékař. Jestliže dosavadní práce ohrožuje těhotnou ženu nebo matku po porodu ze zdravotních příčin tkvících v její osobě, potvrdí to na tiskopise příslušný lékař určený Ministerstvem zdravotnictví.

(2) Organizace, ve které je žena zaměstnaná, potvrdí na tiskopise, z kterého důvodu byla převedena na jinou práci, jakou práci před převedením konala, zejména, zda to byla práce, kterou nesmějí být zaměstnány těhotné ženy nebo matky do konce devátého měsíce po porodu. Dále potvrdí, k jaké práci byla převedena a od kterého dne.

§ 66 a 67

zrušeny

§ 68

Rozhodnutí

(1) V rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek na dávce se určí, že příjemce dávky je povinen jej uhradit tomu, kdo dávku vyplatil.

(2) Rozhodnutí o dávce se oznamuje též organizaci, která je provede.

Oddíl druhý

Řízení o lázeňské péči

§ 69 až 72

zrušeny

Díl druhý

Řízení v jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění

§ 73

Předmět řízení

Předmětem řízení v jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění je rozhodování

- a) ve sporných případech o vzniku, trvání nebo zániku nemocenského pojištění (pojistného poměru), o druhu pojistného poměru a o dalších otázkách pojistného poměru,
- b) o ukončení dočasné pracovní neschopnosti v případech stanovených tímto zákonem,
- c) o pokutách podle § 54.

§ 74

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem útvaru organizace, ve kterém je vedena evidence mezd, nebo sídlem malé organizace, pokud se dále nestanoví jinak. Je-li malou organizací fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné, pokud je předmětem řízení rozhodování o pojistném poměru osoby samostatně výdělečně činné, nebo o pokutě pro osobu samostatně výdělečně činnou,
- b) místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, který vede občana v evidenci práce neschopných, pokud je předmětem řízení rozhodování o ukončení dočasné pracovní neschopnosti,
- c) sídlem zdravotnického zařízení, pokud je předmětem řízení rozhodování o pokutě pro zdravotnické zařízení.

§ 75

Rozhodnutí

O ukončení dočasné pracovní neschopnosti rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu, který slouží k uplatnění nároku na nemocenskou (§ 62 odst. 1).

§ 76

Odvolání

Odvolání proti rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti je třeba podat do tří dnů ode dne doručení rozhodnutí.

§ 77

Vykonatelnost rozhodnutí

Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní ne-

schopnosti je vykonatelné dnem, který je v rozhodnutí uveden jako den ukončení dočasné pracovní neschopnosti, ne však dříve než dnem jeho doručení.

*Díl třetí**Společná ustanovení o řízení v dávkových a v jiných než v dávkových věcech nemocenského pojištění*

§ 78

(1) Odkladný účinek nemá odvolání podané proti rozhodnutí, jímž byla dávka snížena nebo odňata nebo jímž byla zastavena její výplata, a proti rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

(2) Proti rozhodnutí o povinnosti zaměstnance nebo jiného příjemce dávky vrátit přeplatek na dávce neprávem vyplacené, jakož i proti rozhodnutí v jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění, která byla vydána v odvolacím řízení, lze podat opravný prostředek k soudu,²¹⁾ s výjimkou rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti (§ 8a odst. 4).

§ 79

(1) Ostatní rozhodnutí, než která jsou uvedena v § 77, jsou vykonatelná, jestliže je již nelze napadnout odvoláním²²⁾ ani opravným prostředkem (§ 78 odst. 2).

(2) Rozhodnutí, proti kterému nelze podat odvolání ani opravný prostředek (§ 78 odst. 2), je v právní moci.²²⁾

*Díl čtvrtý**Výkon rozhodnutí*

§ 80

(1) Vykonatelná rozhodnutí v dávkových a v jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění, jakož i vykonatelné výkazy nedoplatků, jsou titulem pro soudní nebo správní výkon rozhodnutí. Vykonatelné výkazy nedoplatků jsou také dokladem k vydání příkazu k vybrání.

(2) Správní výkon rozhodnutí v dávkových i v jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění provádí ten orgán sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal v prvním stupni řízení.

²¹⁾ § 244 a násl. občanského soudního řádu.

²²⁾ § 53 zákona č. 71/1967 Sb.

HLAVA DRUHÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

§ 81

Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti. Za den uplatnění nároku na tuto dávku se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušnou organizaci nebo na příslušný orgán se žádostí o její přiznání.

(2) Řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z podnětu orgánu, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.

(3) Zahájení řízení o dávku důchodového pojištění brání tomu, aby v téže věci probíhalo jiné řízení. Zahájení řízení o plný invalidní důchod brání tomu, aby bylo zahájeno řízení o částečném invalidním důchodu; zahájení řízení o částečný invalidní důchod brání tomu, aby bylo zahájeno řízení o plném invalidním důchodu. Ustanovení předchozích vět však neplatí, probíhají-li v téže době řízení o přiznání částečného invalidního důchodu a přezkumné řízení soudní z důvodu odnětí plného invalidního důchodu.

§ 82

Podávání žádosti o dávky důchodového pojištění

(1) Žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění sepisují organizace a okresní správy sociálního zabezpečení, u nichž se žádost o dávku podává, s občany na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

(2) Žádost o dávku důchodového pojištění podávají

- a) zaměstnanci v pracovním poměru u organizace, k níž jsou v pracovním poměru; to neplatí, jde-li o občana, jehož zaměstnavatel neprovádí nemocenské pojištění svých zaměstnanců,
- b) členové družstva, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni, u tohoto družstva,
- c) občané uvedení v § 36 písm. d), f), g), i) až o) a r) až t) u organizace příslušné podle § 36 plnit úkoly při provádění důchodového pojištění,
- d) občané, jejichž zaměstnavatel neprovádí nemocenské pojištění svých zaměstnanců, u okresní správy sociálního zabezpečení,
- e) ostatní občané u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.

(3) Občané, kteří již nejsou v pracovním nebo

jiném poměru k organizaci, avšak pobírají z tohoto poměru dávku nemocenského pojištění, podávají žádost o dávku důchodového pojištění u organizace, která by byla pro ně příslušná v době trvání jejich pracovního nebo jiného poměru.

(4) Pozůstali po občanech uvedených v odstavci 2 a v odstavci 3 podávají žádost o dávku důchodového pojištění u organizací nebo orgánů, které by byly příslušné pro přijetí žádosti těchto občanů o dávku důchodového pojištění. Pozůstali po nepracujících důchodcích podávají žádost o důchod u okresní správy sociálního zabezpečení.

(5) Je-li občan v době podání žádosti o dávku důchodového pojištění práce neschopen a má trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, nebo má-li pozůstalý po občanu trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, u níž byl občan zaměstnán, může být podána žádost o tuto dávku u okresní správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu.

(6) Za občany, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou sami podávat žádost o dávku důchodového pojištění, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o zdravotním stavu těchto občanů podat tuto žádost jejich rodinní příslušníci. Za občany, kteří nemají rodinné příslušníky, může podat tuto žádost jiný občan na základě plné moci.

(7) Žádost o dávku důchodového pojištění, na niž vznikl nárok během výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby, podává občan prostřednictvím věznice.

§ 83

(1) Organizace, popřípadě okresní správa sociálního zabezpečení, příslušná podle § 82 odst. 2 až 5, je povinna sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady.

(2) Organizace předkládá žádost do osmi dnů ode dne sepsání okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu žadatele.

§ 83a

Přerušování řízení

Jestliže se občan v řízení o důchod z důchodového pojištění podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo v řízení o uznání změněné pracovní schopnosti nepodrobil vyšetření zdravotního stavu, ačkoliv byl k tomuto vyšetření vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušování řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

§ 84

Důkazní prostředky

V řízení ve věcech důchodového pojištění lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly porýzeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 85

Prokazování některých dob

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se prokazují

- a) doba vojenské služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- b) doba odbojové činnosti a polní služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- c) doba pobytu v cizině, po kterou žena doprovázela svého manžela, který působil jako zaměstnanec v zahraničí nebo expert v zahraničí, potvrzením organizace, která vyslala manžela ženy do zahraničí,
- d) doba výkonu civilní služby potvrzením orgánu státní správy, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,
- e) doba nezaměstnanosti před 1. lednem 1996 potvrzením orgánu státní správy, který občana vedl jako uchazeče o zaměstnání,
- f) doba studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v cizině rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na těchto školách je postaveno na roveň studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v České republice.

(2) Doby péče uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodu 11 se prokazují rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu, ne však dříve, než byla podána přihláška k účasti na důchodovém pojištění podle § 5 odst. 3 věty druhé a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, nejpозději však do dvou let od skončení této péče. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sирotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodu 11. Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o odvolání proti rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení uvedenému ve větě první lze podat opravný prostředek ke

krajskému soudu. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení je v právní moci, nelze-li proti němu podat opravný prostředek.

§ 86

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění se vydává písemně, pokud se dále nestanoví jinak. Při vyhotovení rozhodnutí s použitím automatizované výpočetní techniky může být rozhodnutí vydáno v mezinárodní abecedě s předtištěným razítkem orgánu sociálního zabezpečení a jménem, příjmením a funkcí zaměstnance odpovědného za vydání rozhodnutí.

(2) Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění; v těchto případech obdrží občan písemné oznámení o zvýšení těchto dávek.

(3) Orgán rozhodující o plném invalidním důchodu nebo částečném invalidním důchodu rozhodne bez nové žádosti i o částečném invalidním důchodu nebo plném invalidním důchodu, jestliže v průběhu řízení o přiznání důchodu (§ 81 odst. 1) zjistí, že občan je částečně invalidní nebo plně invalidní.

§ 87

Podkladové rozhodnutí

(1) Rozhodnutí jiného orgánu než orgánu, který je příslušný rozhodovat o dávce důchodového pojištění, se považuje za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o zákonném nároku na dávku důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o takovou dávku.

(2) Rozhodnutí jiného orgánu než orgánu, který je příslušný rozhodovat o dávce důchodového pojištění, které je podkladem pro rozhodnutí orgánu, který je příslušný rozhodovat o dávce důchodového pojištění, je obsaženo v rozhodnutí o dávce.

§ 88

Námitky

(1) Proti postupu uvedenému v § 86 odst. 2 lze uplatnit do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, námitky.

(2) Námitky se podávají u okresní správy sociálního zabezpečení podle místa trvalého pobytu poživatelé dávky důchodového pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení postoupí námitky do osmi dnů České správě sociálního zabezpečení.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí

o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle § 86 odst. 2.

§ 89

Opravné prostředky proti rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění

(1) Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění lze podat opravný prostředek, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak. O opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí rozhoduje soud.⁶¹⁾

(2) Opravný prostředek není přípustný proti rozhodnutí, které je podkladem pro rozhodnutí o důchodu z důchodového pojištění; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o opravném prostředku proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o důchodu.

(3) Nemá-li navrhovatel obecný soud v České republice, je příslušný k rozhodnutí o opravném prostředku soud, v jehož obvodu má sídlo Česká správa sociálního zabezpečení, která rozhodnutí vydala.

(4) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání opravného prostředku o sdělení podkladů pro výpočet důchodu, počíná běžet nová lhůta k podání opravného prostředku ode dne, kdy byly účastníku tyto podklady doručeny.

(5) Opravný prostředek proti rozhodnutí o snížení nebo odnětí důchodu nebo zastavení jeho výplaty nemá odkladný účinek.

(6) Dokud soud nerozhodne, může Česká správa sociálního zabezpečení vydat nové rozhodnutí, kterým opravnému prostředku zcela vyhoví.

(7) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně o opravných prostředcích proti rozhodnutím o zvýšení důchodu pro bezmocnost.

§ 90

Doručování písemností

Do vlastních rukou se doručují

- a) rozhodnutí, jimiž se dávka důchodového pojištění nepřiznává, odnímá, snižuje nebo se zastavuje její výplata, a rozhodnutí, jimiž se ukládá povinnost vrátit neprávem vyplacené částky,
- b) výzvy podle § 53 odst. 1, 2 a 4.

HLAVA TŘETÍ

ŘÍZENÍ O PŘECHODU Z PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI DO PLNÉ INVALIDITY NEBO ČÁSTEČNÉ INVALIDITY

§ 91

Předmět řízení

Postup při přechodu z pracovní neschopnosti do plné invalidity nebo částečné invalidity zahrnuje

- a) posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti,
- b) zastavení výplaty nemocenského,
- c) rozhodování o plné invaliditě nebo částečné invaliditě, jde-li o přechod podle § 94 až 98.

§ 92

Zaměstnanec, který je pro nemoc nebo úraz uznán dočasně neschopným k výkonu svého dosavadního zaměstnání (dále jen „zaměstnanec neschopný práce“), může být uznán plně invalidním nebo částečně invalidním

- a) v řízení na základě jeho žádosti o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, nebo
- b) v řízení podle § 94 až 98.

§ 93

(1) Požádal-li zaměstnanec neschopný práce o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod dříve, než došlo k zahájení řízení podle § 94 a některý z těchto důchodů mu byl přiznán, zastaví se mu výplata nemocenského ode dne, k němuž byl stanoven počátek výplaty přiznaného důchodu, pokud podpůrní doba plynoucí podle předpisů o nemocenském pojištění neskončila již dříve.

(2) Rozhodnutí o přiznání plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu doručí Česká správa sociálního zabezpečení zaměstnanci neschopnému práce a okresní správě sociálního zabezpečení, jejímž prostřednictvím byla žádost o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod předána České správě sociálního zabezpečení. Organizaci, popřípadě jinému plátcí nemocenského, oznámí Česká správa sociálního zabezpečení den, od něhož byl tento důchod přiznán.

§ 94

(1) Jestliže zaměstnanec neschopný práce po dobu aspoň šesti měsíců, včetně zápočtu předchozích pracovních neschopností, které se započítávají do podpůrní doby pro účely nemocenského pojištění,⁶²⁾ je-

⁶¹⁾ § 246 a 250l občanského soudního řádu.

⁶²⁾ § 15 odst. 4 zákona č. 54/1956 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

muž náleží nemocenské, nepožádal o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, anebo sice o některý z těchto důchodů požádal, ale takový důchod mu nebyl přiznán z jiných důvodů než proto, že zaměstnanec není ani plně invalidní, ani částečně invalidní, zahájí v případě zjištění dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu okresní správa sociálního zabezpečení řízení o uznání plné invalidity nebo částečné invalidity.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem trvalého pobytu zaměstnance neschopného práce, pokud se dále nestanoví jinak.

(3) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) zrušeno
- b) sídlem věznice, pokud jde o občana v době výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě vazby.

§ 95

Lékař okresní správy sociálního zabezpečení posoudí, je-li zaměstnanec neschopný práce plně invalidní, částečně invalidní nebo není-li ani plně invalidní ani částečně invalidní. Na podkladě posudku podle věty první vydá okresní správa sociálního zabezpečení rozhodnutí. Toto rozhodnutí doručí zaměstnanci neschopnému práce a jeho ošetřujícímu lékaři. Výsledek řízení podle věty první oznámí okresní správa sociálního zabezpečení organizaci, popřípadě jinému plátcí nemocenského.

§ 96

(1) Podá-li zaměstnanec neschopný práce odvolání proti rozhodnutí podle § 95, orgán, který o odvolání rozhodl, doručí své rozhodnutí zaměstnanci neschopnému práce a jeho ošetřujícímu lékaři. Výsledek řízení oznámí organizaci, popřípadě jinému plátcí nemocenského.

(2) Odvolání proti rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení, kterým se zaměstnanec neschopný práce domáhá jiného stupně invalidity nebo kterým se domáhá stejného stupně invalidity, ale z jiného důvodu, nemá odkladný účinek pro rozhodování o další výplatě nemocenského.

§ 97

Rozhodnutí podle § 95 a § 96 odst. 1, kterými byla zjištěna plná invalidita nebo částečná invalidita zaměstnance neschopného práce, jsou podkladem pro rozhodování o výplatě nemocenského a pro rozhodování o další výplatě nemocenského a pro rozhodování o při-

znání plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu.

§ 98

(1) Na základě oznámení výsledku řízení podle § 95 o plné invaliditě zaměstnance neschopného práce zastaví organizace, popřípadě jiný plátcé nemocenského výplatu nemocenského po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy mu byl oznámen výsledek řízení.

(2) Na základě oznámení výsledku řízení podle § 95 o částečné invaliditě zaměstnance neschopného práce zastaví organizace, popřípadě jiný plátcé nemocenského výplatu nemocenského dnem skončení jeho pracovní neschopnosti, nejpozději však po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy mu byl oznámen výsledek řízení.

(3) Nevyhoví-li orgán, který o odvolání rozhoduje, odvolání, které má odkladný účinek, zastaví organizace, popřípadě jiný plátcé nemocenského výplatu nemocenského ode dne následujícího po dni, kdy mu byl oznámen výsledek řízení o odvolání, ne však dříve, než uplynula doba uvedená v odstavci 1, popřípadě odstavci 2, pokud pracovní neschopnost trvá.

(4) Jestliže by podpůrní doba plynoucí podle předpisů o nemocenském pojištění²⁵⁾ skončila dříve než doby uvedené v odstavcích 1 až 3, zastaví organizace, popřípadě jiný plátcé nemocenského výplatu nemocenského ode dne následujícího po skončení podpůrní doby.

§ 99

Náhrada nákladů řízení

(1) Orgán sociálního zabezpečení nahradí v rozsahu stanoveném tímto zákonem na žádost občana náklady, které mu vznikly tím, že byl vyzván, aby se dostavil k lékaři tohoto orgánu nebo se pro potřeby tohoto lékaře podvolil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření (dále jen „vyšetření“), pokud jde o řízení o přechodu z pracovní neschopnosti do plné nebo částečné invalidity zahájené podle § 94.

(2) Za podmínek a v rozsahu uvedeném v odstavci 1 se nahradí i náklady odvolacího řízení správního, pokud bylo odvolání aspoň zčásti vyhověno.

(3) Náhrada nákladů náleží

- a) rodinným příslušníkům a průvodcům občanů uvedených v odstavci 1, potvrdil-li ošetřující lékař, že tito občané potřebují průvodce na cestu k vyšetření nebo k jednání příslušného orgánu,

²⁵⁾ § 15 odst. 3 a 4 zákona č. 54/1956 Sb.
§ 8 odst. 2 a 3 zákona č. 103/1964 Sb.

b) zákonným zástupcům těchto občanů, jestliže je doprovázejí na vyzvání k vyšetření nebo jednání příslušného orgánu,

pokud o náhradu nákladů řízení požádali. Náhradu nákladů řízení hradí orgán sociálního zabezpečení uvedený v odstavci 1.

§ 100

Náhrada jízdních výdajů

(1) Náhrada jízdních výdajů náleží při použití veřejných hromadných dopravních prostředků, s výjimkou místních dopravních prostředků, za cestu z místa pobytu do místa předvolání a zpět.

(2) Při jízdě vlakem se hradí jízdné za druhou vozovou třídu; příplatek k základnímu jízdnému se hradí jen tehdy, jestliže vzdálenost místa pobytu od místa předvolání je delší než 100 kilometrů. Jízdními výdaji jsou výdaje za jízdenku, místenku, a bylo-li nezbytné použít lůžkového nebo lehátkového vozu, též výdaje s tím spojené.

(3) Mají-li osoby uvedené v § 99 odst. 1 a 3 možnost uplatnit nárok na slevu jízdného, náleží jim náhrada jen ve výši zlevněného jízdného; mají-li možnost používat volné jízdenky, náhrada jízdného nenáleží.

(4) Náhrada jízdného při použití vozidla taxi-sloužby a náhrada jízdních výdajů při použití vlastního motorového vozidla se poskytne jen tehdy, uzná-li ošetřující lékař se zřetelem na zdravotní stav žadatele nutnost takové dopravy. Výše náhrady se řídí sazbami stanovenými obecnými předpisy pro náhrady za používání motorových vozidel při pracovních cestách.²⁶⁾ Při použití vlastního motorového vozidla se vyjádření ošetřujícího lékaře nevyžaduje, jestliže byl oprávněnému poskytnut příspěvek na zakoupení motorového vozidla.

§ 101

Náhrada ušlého výdělku

(1) Náhrada ušlého výdělku náleží za dobu, za kterou v souvislosti s vyšetřením nebo jednáním příslušného orgánu ušel osobám uvedeným v § 99 odst. 1 a 3 výdělek.

(2) Náhrada ušlého výdělku nenáleží za dobu, za kterou osobám uvedeným v § 99 odst. 1 a 3 náleží nemocenské nebo za kterou jim organizace poskytne náhradu mzdy, popřípadě pracovní odměny.

§ 102

Stravné a nocležné

(1) Stravné a nocležné se poskytuje ve výši podle předpisů o cestovních náhradách.²⁶⁾

(2) Nocležné náleží, jestliže osoba uvedená v § 99 odst. 1 a 3 by se nemohla při použití veřejného hromadného dopravního prostředku vrátit do místa svého pobytu do 24. hodiny téhož dne, kdy skončilo vyšetření nebo jednání příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(3) Stravné a nocležné nenáleží za dobu pobytu v léčebném ústavu; rovněž nenáleží, je-li stravování a ubytování poskytnuto příslušným orgánem bezplatně.

§ 103

Náhrada jiných nutných výloh

Jiné nutné výlohy, které měly osoby uvedené v § 99 odst. 1 a 3, se nahrazují v prokázané výši.

§ 104

Uplatnění nároku na náhrady

Nárok na náhradu je třeba uplatnit do dvou měsíců ode dne vyšetření nebo jednání u orgánu sociálního zabezpečení, u něhož proběhlo jednání nebo pro jehož potřeby se občan podrobil vyšetření, jinak zaniká. Žádost o náhradu je třeba doložit příslušnými doklady. Tento příslušný orgán rozhodne o náhradách a provede jejich výplatu. Proti rozhodnutí o náhradách vydanému v odvolacím řízení nelze podat opravný prostředek k soudu.

HLAVA ČTVRTÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCECH POJISTNÉHO NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVKU NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI

§ 104a

Předmět řízení

Předmětem řízení je rozhodování o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“) ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁷²⁾ o zálohách na pojistné ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁴²⁾ o penále,

²⁶⁾ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

⁷²⁾ § 22b odst. 1 a 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 306/1997 Sb.

⁴²⁾ § 14 odst. 4 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách,⁵¹⁾ o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o pokutách.

§ 104b

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem útvaru organizace, ve kterém je vedena evidence mezd, popřípadě sídlem malé organizace, pokud není dále stanoveno jinak. Je-li malou organizací fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) sídlem organizace nebo sídlem nižší složky této organizace, jestliže se řízení týká této nižší složky, pokud je předmětem řízení rozhodování o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení,
- b) místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné, pokud je předmětem řízení rozhodování o pojistném osoby samostatně výdělečně činné, o penále a o pokutě pro osobu samostatně výdělečně činnou.

§ 104c

Rozhodování

(1) O pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení organizace (malé organizace), které se pojistné, penále nebo přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.

(2) Pokud není v odstavci 1 stanoveno jinak, platí pro náležitosti platebního výměru obecné předpisy o správním řízení.¹¹⁾

§ 104d

Oznámení rozhodnutí

Rozhodnutí o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení se doručuje též orgánu, který rozhodl

o nedostacích, z jejichž důvodu se přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení ukládá.

§ 104e

Opravný prostředek

Proti rozhodnutí ve věcech uvedených v § 104a, které bylo vydáno v odvolacím řízení, lze podat opravný prostředek k soudu.²¹⁾

§ 104f

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Rozhodnutí, proti kterému nelze podat odvolání ani opravný prostředek (§ 104e), je v právní moci.²²⁾

(2) Platební výměr je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. Rozhodnutí o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách je vykonatelné bez ohledu na právní moc dnem, který je v něm stanoven jako den splatnosti první splátky dluhu. Ostatní rozhodnutí jsou vykonatelná, jestliže je nelze napadnout odvoláním ani opravným prostředkem k soudu.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o zrušení povolení splátek dlužného pojistného a penále⁶⁴⁾ nemá odkladný účinek.

§ 104g

(1) Dlužné částky na pojistném a penále může okresní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Výkaz nedoplatků musí obsahovat:

- a) označení organizace (malé organizace), již se nedoplatky vykazují,
- b) výši nedoplatků podle stavu účtu organizace (malé organizace) k určitému dni, vycházející z údajů vykázaných organizací (malou organizací), popřípadě též z částek, které jí byly platebním výměrem předepsány, z penále vypočteného ke dni vyhotovení výkazu nedoplatků a z příslušenství, jímž jsou náklady na vymáhání pojistného po odečtení vykonaných plateb,
- c) den, ke kterému byla výše nedoplatků zjištěna,
- d) poučení o vykonatelnosti,
- e) označení orgánu, který výkaz nedoplatků vydal, a datum vydání; výkaz nedoplatků musí být opatřen úředním razítkem a podepsán s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby.

(2) Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem doručení.

⁵¹⁾ § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb.

⁶⁴⁾ § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

(3) Na vydání výkazu nedoplatků se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

§ 104h

Výkon rozhodnutí

(1) Vykonatelná rozhodnutí ve věcech pojistného a vykonatelné výkazy nedoplatků jsou titulem pro soudní³⁴⁾ nebo správní výkon rozhodnutí. Vykonatelné platební výměry a vykonatelné výkazy nedoplatků jsou také dokladem k vydání příkazu k vybrání.

(2) Správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného provádí ten orgán, který rozhodnutí vydal v prvním stupni řízení; to platí obdobně pro výkazy nedoplatků.

§ 104ch

Prominutí penále

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí a v oboru své působnosti také Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti mohou zcela nebo částečně prominout z důvodu odstranění tvrdosti penále.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí může vyhláškou zmocnit k provádění svého oprávnění uvedeného v odstavci 1 Českou správu sociálního zabezpečení nebo okresní správu sociálního zabezpečení. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši penále, která z těchto důvodů může být prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí penále zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí penále nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Na řízení o prominutí penále se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.¹¹⁾

HLAVA PÁTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ, DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ A O PŘECHODU Z PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI DO PLNÉ INVALIDITY NEBO ČÁSTEČNÉ INVALIDITY

§ 105

Účastník řízení může samostatně v řízení jednat

v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat v sociálním zabezpečení práv a brát na sebe povinnosti.

§ 106

Opravný prostředek není přípustný proti rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdostí předpisů o sociálním zabezpečení.

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a zvýšení důchodu pro bezmocnost.

§ 108

Platnost předpisů o správním řízení

Pokud tento zákon nestanoví jinak, platí pro řízení ve věcech nemocenského pojištění a důchodového pojištění a pro řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti obecné předpisy o správním řízení.¹¹⁾ Ustanovení předchozí věty platí obdobně i pro řízení o pokutách ukládaných podle § 121 odst. 2, § 122 odst. 2 a § 122a odst. 2.

§ 109

Pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou k rozhodování v prvním stupni příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Okresní správy sociálního zabezpečení jsou příslušné k rozhodování v prvním stupni též ve sporech o vznik účasti na důchodovém pojištění.

HLAVA ŠESTÁ

ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ OZBROJENÝCH SIL

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra

³⁴⁾ § 274 občanského soudního řádu (úplné znění č. 501/1992 Sb.).

nebo u útvaru Policie České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva spravedlnosti.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u Vojenského úřadu sociálního zabezpečení; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání Armády České republiky, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný Vojenský úřad sociálního zabezpečení.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle odstavců 1 až 3, jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nespĺňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v § 9 odst. 1.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní u orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení organizace, k níž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda je jim vypláceno nemocenské z nemocenského pojištění; organizace je povinna na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro okresní správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.

§ 111

Odvolací řízení

(1) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany o dávce lze podat písemně odvolání do 15 dnů u orgánu, který je vydal.

(2) Orgán, který napadené rozhodnutí vydal, může odvolání sám plně vyhovět; neučiní-li tak, je povinen nejpozději do 30 dnů od podání odvolání předložit je orgánu příslušnému k rozhodnutí o odvolání.

(3) Odvolacím orgánem je služební orgán nejbližší nadřízený služebnímu orgánu, který rozhodnutí vydal.

(4) Odvolací orgán je povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů ode dne podání odvolání; pokud nelze v této lhůtě o odvolání rozhodnout, musí být oprávněnému pí-

semně sděleny důvody a doba, během níž se o odvolání rozhodne.

(5) Proti rozhodnutí odvolacího orgánu o odvolání lze podat opravný prostředek. O opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí rozhoduje soud;⁶¹⁾ § 89 platí zde obdobně. Rozhodnutí odvolacího orgánu je v právní moci, nelze-li proti němu podat opravný prostředek.

§ 112

Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou § 82, 83, § 88 odst. 2 a 3, § 108 a 109.

ČÁST SEDMÁ

zrušena

§ 113 a 114

zrušeny

ČÁST OSMÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 115

Přiznal-li orgán sociálního zabezpečení dávku důchodového pojištění, která vylučuje poskytování jiné dávky důchodového pojištění jím vyplácené, avšak přiznané jiným orgánem, rozhodne současně o odnětí této dávky. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního a důchodu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod starobní, plný invalidní, částečný invalidní; zanikl-li nárok na výplatu důchodu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního, vyplácí vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod nadále orgán, který vyplácel oba důchody. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu vdovského nebo vdoveckého a důchodu sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod vdovský nebo vdovecký. Vyplácel-li sirotčí důchod spolu s vdovským důchodem orgán sociálního zabezpečení, který nebyl příslušný k rozhodování o jejich přiznání, ale který byl příslušný k výplatě důchodu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního vdovy, vyplácí sirotčí důchod nadále i po dalším sňatku vdovy; to platí obdobně při výplatě sirotčího důchodu spolu s vdoveckým důchodem. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu sirotčích důchodů u různých orgánů sociálního zabezpečení, vyplácí sirotčí důchody orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí vyšší sirotčí důchod. Orgán sociálního zabezpečení, který je podle

předchozích vět příslušný k výplatě důchodu, je příslušný i k rozhodování o důchodu.

§ 115a

Byl-li přiznán částečný invalidní důchod po odnětí plného invalidního důchodu plátcem tohoto důchodu (§ 81 odst. 3 věta třetí), přičemž na základě přezkumného řízení soudního náleží plný invalidní důchod po dobu, po kterou byl vyplácen částečný invalidní důchod, zúčtují se částky plného invalidního důchodu s vyplacenými částkami částečného invalidního důchodu.

§ 116

Lhůty pro výplatu dávek

(1) Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li se dále jinak. Zvýšení důchodu pro bezmocnost se vyplácí spolu s důchodem, k němuž náleží.

(2) Dávky důchodového pojištění mohou být vypláceny zálohou; zálohy se zúčtovávají za období nepřesahující 12 měsíců, nejde-li o zúčtování důchodu z ciziny. Dávky důchodového pojištění, jejichž výše nedosahuje 100 Kč měsíčně, mohou být vypláceny v delších než měsíčních lhůtách, nejdéle však za období nepřesahující šest měsíců, a jestliže by měly být poskytovány jako záloha, mohou se vyplácet až při nejbližším vyúčtování.

(3) Dávky důchodového pojištění do ciziny se vyplácejí pozadu nejvýše v tříměsíčních lhůtách po předchozím zaslání potvrzení o žití oprávněného. Ustanovení odstavce 2 věty druhé platí zde obdobně.

§ 116a

(1) Příjmem z výdělečné činnosti v cizině se rozumí příjem z takové výdělečné činnosti, která v cizině podléhá důchodovému pojištění podle předpisů platných v cizině, a to v rozsahu, ve kterém uvedený příjem podléhá tomuto pojištění.

(2) Vyplývá-li z mezinárodní smlouvy, že se na poživitele starobního důchodu z českého důchodového pojištění, který je výdělečně činný v cizině, vztahují ustanovení zákona o důchodovém pojištění o souběhu tohoto důchodu s příjmem z výdělečné činnosti, je poživatel tohoto důchodu povinen hlásit výši příjmu z výdělečné činnosti v cizině vždy po uplynutí období tří kalendářních měsíců s uvedením výše příjmu dosaženého v jednotlivých kalendářních měsících.

§ 117

Dávky důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil se vyplácejí ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc. Termín výplaty dávek

stanoví v oborech své působnosti ministři obrany, vnitřní spravedlnosti.

§ 118

Výplata dávky důchodového pojištění zvláštnímu příjemci

(1) Zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění je

- a) občan určený rozhodnutím obce podle § 10,
- b) občan, kterému byl sirotčí důchod vyplácen do dne nabytí způsobilosti dítěte k právním úkonům, a to od tohoto dne.

(2) Občan uvedený v odstavci 1 písm. b) nebo oprávněný může kdykoliv po nabytí způsobilosti k právním úkonům požádat plátce dávky důchodového pojištění, aby dávka byla již vyplácena do rukou oprávněného; neučiní-li tak, vyplácí se dávka i nadále dosavadnímu příjemci.

(3) Obec ustanoví zvláštního příjemce s jeho souhlasem v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je důchodce povinen vyživovat, anebo nemůže-li oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce, výplatu přijímat. Souhlas oprávněného, popřípadě jeho zákonného zástupce, s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce, nemůže výplatu přijímat; to neplatí, pokud oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže podat vyjádření k ustanovení zvláštního příjemce.

(4) Zákonný zástupce a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít pouze ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněnému, který nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněného.

Odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění a organizací

§ 118a

(1) Jestliže důchod byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplácené částky.

(2) Jestliže byl občan vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené záko-

nem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu,⁶⁵⁾ má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo nárok na sirotčí důchod z důvodu dosažení 26. roku věku. Ustanovení § 120 odst. 2 není přitom dotčeno.

(3) Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, zaniká uplynutím tří let ode dne, kdy orgán sociálního zabezpečení tuto skutečnost zjistil, nejpozději však uplynutím deseti let ode dne výplaty dávky. Lhůty uvedené v předchozí větě neplynou po dobu řízení o opravném prostředku, výkonu rozhodnutí, nebo jsou-li na úhradu přeplatku prováděny srážky z důchodu nebo ze mzdy nebo placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu.

(4) Občanu, který je povinen na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení vrátit dávku, může být přeplatek srážen z důchodu nebo ze mzdy, platu nebo jiného pracovního příjmu; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro zvýšení důchodu pro bezmocnost.

§ 118b

Jestliže organizace nepodala hlášení nebo nepředložila záznam buď vůbec nebo stanoveným způsobem nebo včas anebo podané hlášení, předložený záznam nebo údaje potvrzené organizací byly nesprávné, a v důsledku toho byl důchod poskytnut neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležel, je povinna nahradit neprávem vyplacené částky. Ustanovení § 118a odst. 3 platí zde přiměřeně.

§ 118c

Jestliže organizace i příjemce důchodu způsobili, že důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, odpovídají orgánu sociálního zabezpečení za vrácení přeplatku na důchodu společně a nerozdílně. Organizace a příjemce důchodu se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemné vypořádání mezi organizací a příjemcem důchodu rozhodují soudy.⁶⁶⁾

§ 118d

Náhrada nákladů řízení

Orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na

náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

§ 119

Určení místní příslušnosti v některých případech

(1) V případech, kdy je malou organizací fyzická osoba, která nemá na území České republiky místo trvalého pobytu, se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení řídí místem jejího podnikání.

(2) V případech, kdy osoba samostatně výdělečně činná nemá místo trvalého pobytu na území České republiky, se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení řídí místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(3) Nelze-li místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení určit podle tohoto zákona, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení okresní správu sociálního zabezpečení, která bude plnit úkoly stanovené v § 6 odst. 4 písm. b) až v) nebo která bude příslušná podle § 20.

§ 120

(1) Výplata starobního důchodu se zastaví, pokud výše předpokládaného hrubého výdělku nebo výše měsíčního vyměřovacího základu pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti dosáhne aspoň částky, při níž výplata tohoto důchodu podle zákona o důchodovém pojištění nenáleží.⁵⁷⁾

(2) Pokud po zániku nároku na vdovský důchod v důsledku uzavření nového manželství byly vdově ještě vyplaceny některé splátky tohoto důchodu, zúčtují se tyto splátky s částkou, která vdově náleží podle § 50 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění. Ustanovení věty první platí obdobně i pro vdovecký důchod a vdovce.

(3) Poživatel starobního důchodu se nemůže vzdát výplaty tohoto důchodu za dobu před podáním žádosti o zastavení výplaty tohoto důchodu.

§ 120a

Za den splnění oznamovací povinnosti se považuje den, ve kterém bylo podání předáno příslušnému orgánu sociálního zabezpečení nebo poštovní přepravě. To platí obdobně, podává-li se přihláška k účasti na důchodovém pojištění nebo odhláška z této účasti

⁶⁵⁾ § 37 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁶⁾ § 9 odst. 2 písm. d) občanského soudního řádu.

a přihláška k účasti na nemocenském pojištění nebo odhláška z této účasti, anebo má-li být jiný právní úkon učiněn ve lhůtě stanovené tímto zákonem.

§ 120b

Část šestá hlava třetí platí přiměřeně i pro uchazeče o zaměstnání, který byl příslušným lékařem uznán práce neschopným, a osoby samostatně výdělečně činné, které pobírají nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných.

§ 120c

Kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou, co se rozumí výkonem samostatné výdělečné činnosti a spoluprací při výkonu samostatné výdělečné činnosti, stanoví zákon o důchodovém pojištění.⁶⁷⁾

§ 121

(1) Osoby přizvané k jednání posudkových komisí ministerstva a lékařů okresních správ sociálního zabezpečení jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s tímto jednáním dozvěděly.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1, které poruší povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1, lze uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. O pokutě rozhoduje orgán, u něhož se jednání konalo.

§ 122

(1) Zaměstnanci organizací jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení nebo v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti mlčenlivosti může zbavit ten, v jehož zájmu má tuto povinnost.

(2) Fyzickým osobám, které byly zaměstnanci organizací a porušily povinnost uvedenou v odstavci 1 větě druhé, lze uložit pokutu až do výše 250 000 Kč. O pokutě rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení, která porušení povinnosti zjistila nebo se o něm dozvěděla; jde-li však o fyzické osoby, které byly zaměstnanci orgánů uvedených v § 9, rozhodují o pokutě tyto orgány.

§ 122a

(1) Fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení ve věcech nemocenského pojištění, důchodového pojištění a pojistného (část šestá), jsou povinny zachovávat mlčenlivost o tom, co se při takovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli. Povinnosti mlčen-

livosti je může zbavit ten, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

(2) Fyzickým osobám uvedeným v odstavci 1, které nejsou účastníky řízení ani zaměstnanci orgánu sociálního zabezpečení a poruší povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1, lze uložit pokutu až do výše 250 000 Kč. O pokutě rozhoduje orgán sociálního zabezpečení, u něhož se toto řízení konalo.

§ 123

Dávky nemocenského pojištění se vyplácejí podle příslušných dokladů. Doklady k výplatě dávek musí být podepsány pověřenými zaměstnanci organizace či okresní správy sociálního zabezpečení.

§ 123a

(1) Jestliže dluh na pojistném a penále ve svém úhrnu nepřesáhne částku 100 Kč

- a) k 31. prosinci kalendářního roku, jde-li o organizaci nebo malou organizaci, nebo
- b) ke dni podání přehledu o příjmech a výdajích podle zvláštního zákona,⁶⁸⁾ jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou,

odepíše se takový dluh k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Jestliže při kontrole placení pojistného provedené příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení u organizace nebo malé organizace je zjištěn dluh na pojistném a penále nepřesahující ve svém úhrnu částku 100 Kč, dlužné pojistné a penále se nepředepíše.

§ 123b

(1) Dlužné pojistné a penále může příslušná správa sociálního zabezpečení odepsat, je-li tento dluh zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje takový dluh na pojistném a penále, který byl bezvýsledně vymáhán na plátcí pojistného i na jiných osobách, na nichž tento dluh mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání tohoto dluhu zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání tohoto dluhu přesáhly jeho výsledek. Za nedobytný se považuje též dluh na pojistném a penále u organizací a malých organizací, u nichž došlo k výmazu z obchodního rejstříku, popřípadě z jiného zákonem určeného rejstříku nebo stanovené evidence u příslušného orgánu v České republice, pokud dluh nepřesl na jejich právního nástupce, a dále dluh na pojistném a penále u fyzické osoby, která zemřela, pokud dluh nepřesl na dědice této osoby.

(2) O odpisu pro nedobytnost se plátce pojistné-

⁶⁷⁾ § 9 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁸⁾ § 15 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

ho, popřípadě i jiná osoba, která je povinna dluh na pojistném a penále zaplatit, nevyrozumívá; dluh na pojistném a penále trvá dále, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.

§ 123c

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 123d

Veškerá písemná podání orgánům sociálního zabezpečení se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgány sociálního zabezpečení v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

ČÁST DEVÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 124

Okresní správy sociálního zabezpečení rozhodují o přerušení zaměstnání nebo pojištění z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988.

§ 125

Ustanovení tohoto zákona týkající se dávek důchodového pojištění platí přiměřeně pro zvýšení důchodu pro bezmocnost z důchodového pojištění.⁴⁾

§ 126

Úkoly v důchodovém pojištění plní u interních vědeckých aspirantů⁶⁹⁾ orgány, které jinak obstarávají

věci důchodového pojištění svých zaměstnanců a studentů; jde-li o interního vědeckého aspiranta vyslaného ke stipendijnímu pobytu v zahraničí, plní tyto úkoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

HLAVA DRUHÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 127

Prováděcí předpisy

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví bližší podmínky posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely sociálního zabezpečení,
- b) bližší úpravu postupu při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče.

(2) Ministerstvo může stanovit po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vyhláškou bližší podmínky provádění kontroly posuzování dočasné pracovní neschopnosti a kontroly dodržování léčebného režimu práce neschopnými občany.

§ 128

Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 16/1959 Sb., zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 65/1965 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákona č. 88/1968 Sb., zákonného opatření č. 8/1982 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., s působností pro Českou republiku se mění takto:

1. § 12 odst. 3, § 46 odst. 1, § 53, 57a, 57b a 58 se vypouštějí.

2. V § 15 odst. 5 se slova „posudkové komise sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „příslušného orgánu“.

§ 129

Vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 191/1960 Sb., vyhlášky č. 6/1967 Sb., vyhlášky č. 178/1968 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb. a vyhlášky č. 262/1990 Sb., se s působností pro Českou republiku mění a doplňuje takto:

1. § 1, 5, 6 a 11, § 12 odst. 1, 2, 3, 4, 6 a 7, § 13, 14,

⁶⁹⁾ § 102 zákona č. 155/1995 Sb.

15, 18, 24, § 25 odst. 1, 2, 3 věta druhá a odst. 4, § 26 odst. 1, 2, 3 a odst. 4 věta třetí, § 27 odst. 3 a 4, § 28 odst. 3 a 4, § 28a, 29, 30, 31, 32, 35 až 39, 43, 45 až 50, § 51 odst. 1 a 3, § 52 až 54 a 59 se vypouštějí.

2. V § 25 odst. 3 větě první se slova „předepíše mu příslušný orgán platebním výměrem⁴⁾“ nahrazují slovy „je povinen uhradit“.

§ 130

Zákon č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění zákona č. 141/1965 Sb., zákona č. 116/1967 Sb., zákona č. 53/1968 Sb., zákona č. 89/1968 Sb., zákona č. 143/1968 Sb., zákona č. 207/1968 Sb., zákona č. 2/1969 Sb., zákona č. 125/1970 Sb., zákona č. 126/1970 Sb., zákona č. 133/1970 Sb., zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 121/1975 Sb., zákonného opatření č. 8/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., se s působností pro Českou republiku mění takto:

1. § 91 odst. 2 věta druhá, § 113, 116, 117, § 118 odst. 1 a 2, § 121 až 123 se vypouštějí.

2. V § 8 odst. 4 se slova „okresní posudkové komise sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „příslušného orgánu“.

§ 131

Vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 178/1968 Sb., vyhlášky č. 113/1975 Sb., vyhlášky č. 165/1979 Sb., vyhlášky č. 79/1982 Sb., vyhlášky č. 154/1983 Sb., vyhlášky č. 80/1984 Sb., vyhlášky č. 134/1984 Sb., vyhlášky č. 239/1988 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb., se s působností pro Českou republiku mění takto:

1. § 36 odst. 1, § 37, 42, 46 a 54, § 60 odst. 1, § 63 odst. 2 věta druhá, § 72 odst. 2, § 75, 76, § 77 odst. 1 písm. a), b), c) a e) a odst. 2 a § 78 odst. 1 až 3 se vypouštějí.

2. V § 35 druhé větě se slova „rozhodne příslušný orgán nemocenského pojištění o“ nahrazují slovy „lze prodloužit“.

3. V § 35 třetí větě se slova „se podle zdravotních poměrů pracovníka rozhodne o případném dalším prodloužení“ nahrazují slovy „lze podle zdravotních poměrů pracovníka poskytování nemocenského případně dále prodloužit“.

4. V § 67 se ve větě druhé vypouští část věty za středníkem.

§ 132

Zákon ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 125/1990 Sb., zákona ČNR č. 210/1990 Sb., zákona ČNR č. 425/1990 Sb., zákona ČNR č. 459/1990 Sb., zákona ČNR č. 9/1991 Sb. a zákona ČNR č. 144/1991 Sb., se mění takto:

1. § 1 odst. 1 písm. b), c) a e), § 1 odst. 3 písm. a), b) a d), § 2 odst. 1 písm. b) a c), § 2 odst. 2, 3 a 4, § 3, 4, 7, 8 a 9, § 52 odst. 1, § 54 odst. 1 písm. a), b) a c), § 54 odst. 3, § 56 odst. 1, 4 a 5, § 56a, § 57 odst. 1, § 58 písm. b), f), g) a h) se vypouštějí.

2. V § 53 písm. a) slova „dávký důchodového zabezpečení a“ se vypouštějí.

3. V § 54 odst. 5 se slova „a), c) a“ vypouštějí.

4. V § 55 se slova „nemocenského pojištění a“ vypouštějí.

5. V § 58 v předvětí se vypouštějí slova „v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány“.

§ 133

Zrušovací ustanovení

Zrušují se s působností pro Českou republiku:

1. § 12 a 13 vyhlášky Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 141/1958 Ú. l., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. 102/1964 Sb., vyhlášky č. 143/1965 Sb., vyhlášky č. 95/1968 Sb., vyhlášky č. 155/1983 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

2. § 15 odst. 1, § 81, 82, 83 a 84, § 85 odst. 1, 2, 3 a odst. 4 věta první a druhá, § 86, 87 a 87a, § 88 odst. 2 věta druhá, § 90 a 91 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 142/1965 Sb., vyhlášky č. 117/1967 Sb., vyhlášky č. 92/1968 Sb., vyhlášky č. 180/1968 Sb., vyhlášky č. 76/1970 Sb., vyhlášky č. 128/1975 Sb., vyhlášky č. 54/1976 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 80/1982 Sb., vyhlášky č. 153/1983 Sb., vyhlášky č. 74/1984 Sb., vyhlášky č. 133/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb., vyhlášky č. 150/1988 Sb., vyhlášky č. 237/1988 Sb. a vyhlášky č. 261/1990 Sb.

3. § 32 odst. 3 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídávkách na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

4. § 15 odst. 2 a § 16 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 95/1968 Sb., o poskytování přídavek na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 78/

/1984 Sb., vyhlášky č. 147/1988 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

5. § 5 a 6 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1968 Sb., o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti uchazečům o zaměstnání, ve znění vyhlášky č. 132/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb. a vyhlášky č. 20/1991 Sb.

6. § 4 odst. 2 a § 5 odst. 2 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních.

7. § 145b a 145c vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 81/1979 Sb., vyhlášky č. 108/1979 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 15/1982 Sb., vyhlášky č. 78/1982 Sb., vyhlášky č. 141/1983 Sb., vyhlášky č. 144/1983 Sb., vyhlášky č. 73/1984 Sb., vyhlášky č. 131/1984 Sb., vyhlášky č. 57/1987 Sb. a vyhlášky č. 149/1988 Sb.

8. § 34, 55, 62, 67, 79, 93, 102 a 102d, § 102f odst. 4, § 105 odst. 3 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb., vyhlášky č. 148/1988 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

9. § 101 odst. 1 a 2, § 102 odst. 2, 5 a 6, § 103 odst. 2 věta druhá, § 107 odst. 2 věta první, § 108 odst. 3, § 109 odst. 2 věta první, § 111, 112, 113, 118, 119, 120, 121, § 122 odst. 2 písm. a) věta druhá a odst. 6, § 124, § 125 odst. 1 a 2, § 126, 137, § 142 odst. 2, 3, 4 písm. b) a c), odst. 5, § 143 odst. 2 a 3, § 144 odst. 1 a 3, § 145, § 145b odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 246/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

10. § 4 odst. 3, § 5 odst. 4, § 10 odst. 1 věta první, odst. 2 až 4, § 23 odst. 2, § 34 odst. 2, § 56a odst. 3 věta první, § 58 odst. 3 věta druhá, odst. 4 a odst. 5 věta druhá, § 60, § 63 odst. 5 a 6, § 66 odst. 3, § 143, 144, 145 a 147, § 148 odst. 1, § 150, 151 a 152, § 153 odst. 3, 4, 6 až 9, § 154, 156, 157, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166,

172, 173 a 174 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 260/1990 Sb., vyhlášky č. 313/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., vyhlášky č. 20/1991 Sb., vyhlášky č. 182/1991 Sb., vyhlášky č. 183/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

11. § 8, 9 a 10 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 463/1990 Sb., o poskytování lázeňské péče ve státních léčebných zařízeních.

12. § 1 odst. 5 a § 6 odst. 3 a 5 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

13. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 183/1991 Sb., o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

§ 134

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

* * *

Zákon České národní rady č. 590/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon České národní rady č. 37/1993 Sb., o změnách v nemocenském a sociálním zabezpečení a některých pracovněprávních předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 160/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. července 1993.

Zákon č. 307/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění poz-

dějších předpisů, a některé další zákony, nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Zákon č. 241/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1995.

Zákon č. 118/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o státní sociální podpoře, nabyly účinnosti dnem 1. října 1995, s výjimkou čl. I, čl. II bodů 2, 8 až 12, čl. III bodu 3, čl. IV bodů 1 a 2, čl. VI bodů 5, 7, 9, 10, 12 až 15, čl. VIII bodů 1, 2, 4, 6 až 9, 13 a 14, čl. IX bodů 1

a 4, čl. XI, čl. XIII bodů 2, 5, 6, 11, 17, 18, 21, 23, 26, 27, 30 až 32, čl. XVIII bodu 2, čl. XXV a čl. XXVI, které nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Zákon č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění, nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Zákon č. 134/1997 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1998, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 37 a 70, čl. III, čl. IV odst. 1 a čl. VI odst. 1 a 4, která nabyly účinnosti dnem 26. června 1997.

Zákon č. 306/1997 Sb., kterým se mění a doplňují zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se doplňuje zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Zeman v. r.

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ

Ministerstvo práce a sociálních věcí

oznamuje, že v souladu s § 9 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění, byly u něj uloženy od 1. února 1998 do 28. února 1998 tyto kolektivní smlouvy vyššího stupně:

1. Odvětvová kolektivní smlouva vyššího stupně na rok 1998 uzavřená dne 16. 12. 1997 (na období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998)
mezi
Odborovým svazem pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice
a
Svazem vodního hospodářství.
2. Odvětvová kolektivní smlouva vyššího stupně na rok 1998 (Povodí a sólisté) uzavřená dne 6. 2. 1998 (na období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 2000)
mezi
Odborovým svazem pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v ČR, sekcí VH a ŽP
a
Svazem vodního hospodářství.
3. Dodatek č. 1 ze dne 4. 2. 1998 k odvětvové kolektivní smlouvě na rok 1997 – 1998 uzavřené dne 3. 12. 1996
mezi
Odborovým svazem Stavba ČR,
Odborovým svazem pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy
a
Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR.
4. Kolektivní smlouva vyššího stupně uzavřená dne 19. 12. 1997 na období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998
mezi
Odborovým svazem KOVO
a
Svazem zaměstnavatelů v leteckém průmyslu.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženiška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** Prospektum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořícká 405; **AUTOŠKOLA,** Pospíšil Jaroslav, Velké nám. 132; **Chomutov:** DDD Knihkupectví-Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I; **Kolín 1:** Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Kniha M + M, Lipová 806, Knihkupectví Růžička, Šeřírková 529/1057; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, Knihkupectví Z. Petrová, Pasáž Sv. Jana a Za Pasáží; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** ALBERTNET, Revoluční 1/655, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NADÁTUR, Hyberská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 4:** Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Příbram:** VEMA, Korecká Blanka, Čechovská 138; **Sokolov:** Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelná 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zlín-Louky:** INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice:** Ing. M. Kučerič, areál HESPO; **Znojmo:** Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odstěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.